

FORORD

Årsberetningen omfatter såvel Arbejdsretten som Tjenestemandretten og Den Kommunale og Regionale Tjenestemandret.

Den indeholder redegørelser for de 3 retters organisation, opgørelser over modtagne, afsluttede og verserende sager, omtale af nogle aktuelle spørgsmål og orientering om retternes informationsvirksomhed og deltagelse i internationalt samarbejde samt resumé af de afsagte domme og en oversigt over afgørelser fra faglige voldgiftsretter.

Nogle af informationerne, en udførlig beskrivelse af sagsbehandlingen, oplysning om berammede hovedforhandlinger samt de afsagte domme og nævnte voldgiftsafgørelser i fuld tekst findes på www.arbejdsretten.dk.

Orientering om retternes virksomhed fås også i Nyt om Kollektiv Arbejdsret, som sekretariatet 4 gange om året indlægger på såvel ovennævnte som Dansk Forening for Arbejdsrets hjemmeside, i elektroniske publikationer fra Jurist- og Økonomforbundets Forlag (Arbejdsret Online og Arbejdsretligt Tidsskrift Online) samt Schultz (Arbejdsretsportalen), der opdateres løbende, og i den trykte udgave af Arbejdsretligt Tidsskrift, som udsendes én gang om året af førstnævnte forlag.

København, den 17. maj 2011

Poul Søgaard Lene Pagter Kristensen

/ Jørn Andersen Marianne Bjørnshauge

1. Arbejdsretten	4
1.1. Kompetence	4
1.2. Sammensætning	4
1.2.1. Regelsættet	4
1.2.2. Arbejdsrettens formandskab	5
1.2.3. Arbejdsrettens faglige dommere	5
1.3. Retsmøder	6
1.4. Retssagerne	7
1.4.1. Udviklingen i sagstallet	7
1.4.2. De modtagne sager	7
1.4.3. Afsluttede sager	8
1.4.4. Sagernes karakter	9
1.4.5. Sagsbehandlingstiden	9
1.4.6. Verserende sager	10
1.4.7. Dommernes arbejdsbyrde	10
1.5 Andre opgaver	12
1.5.1. Udpegning af opmænd	12
1.5.2. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd	13
1.5.3. Udpegning af mæglingsmænd i henhold til funktionærloven	13
2. Tjenstemandsretterne	14
2.1. Kompetence	14
2.2. Retternes sammensætning	14
2.2.1. Regelsættene	14
2.2.2. Tjenstemandsretternes formandskab	15
2.2.3. Landsdommerne	15
2.3.4. De ministerudnævnte dommere	15
2.3. Retssagerne	16
3. Sekretariatet	17
3.1. Lokaler	17
3.2. Medarbejdere	17
3.2.1. De fuldtidsansatte	17
3.2.2. Sekretariatslederen	17
3.2.3. Fuldmægtigene	18
3.2.4. Serviceenheden	18
4. Aktuelle spørgsmål	18
4.1. Kompetence	18
4.2. Omkostninger	21
4.3. Virksomhedsoverdragelse og identitet	24
4.4. Bod	28
4.5. Pensionsbidrag	32
5. Arbejdsretten 100 år	34

6. Informationsvirksomhed	35
6.1. Hjemmeside	35
6.2. Nyhedsbrev	35
6.3. Årsberetning	35
6.4. Besøg	35
6.5. Retssagsspil	36
7. Internationalt samarbejde	36
7.1. Nordiske relationer	36
7.2. Anden erfaringsudveksling	36
B I L A G	37
1. Resuméer af årets arbejdsrettsdomme	37
Om forståelsen af hovedaftale	37
Om overenskomstbestemmelers rækkevidde	37
Om konsekvenser af brud på overenskomsten	38
Om arbejdsgiverorganisations hæftelse	39
Om fjendtlig adfærd	39
Om opsigelse af lokalaftale	40
Om frigørelse fra overenskomst	41
Om konsekvenser af konflikt	42
Om rettens kompetence	43
2. Oversigt over årets faglige voldgiftsafgørelser	44
Fortolkningsspørgsmål mv.	44
Spørgsmål om overenskomstbrud mv.	53
Spørgsmål om usaglig afskedigelse mv.	56
Interessekonflikt	62
Formalitetsspørgsmål	62
3. Besøg på www.arbejdsretten.dk	64
4. Billeder fra Arbejdsrettens jubilæum	64

1. Arbejdsretten

Reglerne om Arbejdsretten findes i lov nr. 106 af 26. februar 2008 om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter. Loven og dens baggrund er nærmere omtalt i årsberetning 2007 afsnit 4.1.

1.1. *Kompetence*

Efter arbejdsretslovens § 9, stk. 1, behandler retten tvister om

- a) overtrædelse og fortolkning af hovedaftaler og -overenskomster (nr. 1)
- b) overtrædelse af kollektive overenskomster om løn- og arbejdsforhold (nr. 2)
- c) hvorvidt der foreligger en kollektiv overenskomst (nr. 4)
- d) lovligheden af varslede kollektive kampskridt (nr. 3), også på områder uden overenskomstdækning (nr. 5)
- e) hvorvidt der foreligger og i givet fald fortolkningen af en aftale om faglig voldgift (nr.7)
- f) vægring mod at lade en sag behandle ved faglig voldgiftsret (8)
- g) tvister om forligsmændenes kompetence (nr. 6)

Efter § 9, stk. 2, er det for så vidt angår sager efter stk. 1, nr. 1-3, en forudsætning, at overtrædelsen er foretaget eller kampskridtet varslet eller iværksat af en arbejdsgiverorganisation, flere medlemmer af en sådan, en enkeltvirksomhed, en lønmodtagerorganisation eller medlemmer af en sådan i fællesskab, og at overenskomsten ikke indeholder bestemmelser i modsat retning.

Ud over de nævnte kan andre sager om uoverensstemmelser mellem arbejdsgivere og lønmodtagere indbringes efter § 9, stk. 4, når retten billiger det, og det er aftalt mellem en arbejdsgiverorganisation eller enkeltvirksomhed og en lønmodtagerorganisation, ligesom retten, hvis parterne er enige om dette, efter § 10 kan afgøre sager, der ellers hører under faglig voldgift.

Hvis en af parterne ønsker det, behandler retten endvidere i henhold til virksomhedsoverdragelseslovens § 4a, stk. 2, sager om tilsidesættelse af lønmodtageres individuelle rettigheder og pligter i henhold til kollektiv overenskomst i tilfælde, hvor erhververen rettidigt har frasagt sig den overtagne virksomheds overenskomst.

Sager, der hører under Arbejdsretten, kan efter arbejdsretslovens § 10 som udgangspunkt ikke anlægges ved de almindelige domstole.

1.2. *Sammensætning*

1.2.1. *Regelsættet*

Efter lovens § 2 består Arbejdsretten af 12 ordinære dommere og 31 suppleanter for disse samt en formand og 5 næstformænd.

De 43 faglige dommere beskikkes af beskæftigelsesministeren efter indstilling fra en række arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer samt offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner.

Formandskabets 6 medlemmer, der skal opfylde de almindelige betingelser for at være dommer, beskikkes af ministeren efter indstilling fra rettens ordinære dommere.

1.2.2. Arbejdsrettens formandskab

Højesteretsdommer Børge Dahl (formand) fratrædt 30. juni 2010
Højesteretsdommer Per Sørensen (næstformand) fratrædt 31. januar 2011
Højesteretsdommer Poul Søgaard (næstformand) formand fra 1. juli 2010
Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (næstformand)
Fhv. præsident for Retten i Roskilde Niels Waage (næstformand)
Højesteretsdommer Thomas Rørdam (næstformand)
Højesteretsdommer Jytte Scharling (næstformand) fra 1. juli 2010
Højesteretsdommer Poul Dahl Jensen (næstformand) fra 1. februar 2011

Beskikkelsen for formandskabets medlemmer gælder indtil udløbet af den måned, hvor vedkommende fylder 70 år.

1.2.3. Arbejdsrettens faglige dommere

Den seneste beskikkelse fandt sted pr. 1. januar 2008 og gælder for 5 år. I tilfælde, hvor en faglig dommer afgår, beskikkes en anden for den resterende del af perioden.

Ved årsberetningens afgivelse har Arbejdsretten følgende faglige dommere:

Beskikket efter indstilling af Dansk Arbejdsgiverforening

Administrerende direktør Jørn Neergaard Larsen (ordinær dommer)
Viceadministrerende direktør Kim Graugaard (ordinær dommer)
Advokat Oluf Engell (ordinær dommer)
Advokat Poul Flemming Hansen (suppleant)
Advokat Henrik Lind (suppleant)
Underdirektør Erik Kjærgaard (suppleant)
Direktør Peter Stenholm (suppleant)
Direktør Knud Erik Linius (suppleant)
Direktør Laurits Rønn (suppleant)

Beskikket efter fælles indstilling af Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger og Finanssektorens Arbejdsgiverforening

Administrerende direktør Steen A. Rasmussen (ordinær dommer)
Direktør Stig Ellkier-Pedersen (suppleant)
Direktør Johnny Ulf Larsen (suppleant)
Administrerende direktør Nils Juhl Andreasen (suppleant)
Bankdirektør Jørn Kristian Jensen (suppleant)

Beskikket efter fælles indstilling af Finansministeriet, Danske Regioner og KL

Direktør Lisbeth Lollike (ordinær dommer)
Direktør Sine Sunesen (ordinær dommer)

Afdelingschef Carl Erik Johansen (suppleant)
Chefkonsulent Carsten Holm (suppleant)
Kontorchef Karsten Thystrup (suppleant)
Direktør Signe Friberg Nielsen (suppleant)

Beskikket efter indstilling af Landsorganisationen i Danmark

Formand Harald Børsting (ordinær dommer)
Formand Thorkild E. Jensen (ordinær dommer)
Advokat Nicolai Westergaard (ordinær dommer)
Næstformand Johnny Skovengaard (ordinær dommer)
Gruppeformand Tina Møller Madsen (suppleant)
Gruppeformand Mads Andersen (suppleant)
Advokat Benny Rosberg (suppleant)
Faggruppeformand Peter Andersen (suppleant)
Forbundsformand Kim Simonsen (suppleant)
Sektorformand Karin Retvig (suppleant)
Advokat Ulla Jacobsen (suppleant)
Forbundsformand Poul Monggaard (suppleant)
Næstformand Jens Peter Bostrup (suppleant)
Advokat Asger Tue Pedersen (suppleant)

Beskikket efter fælles indstilling af FTF, Akademikernes Centralorganisation og Ledernes Hovedorganisation

Formand Bente Sorgenfrey (ordinær dommer)
Formand Erik Jylling (ordinær dommer)
Formand Svend Askær (suppleant)
Direktør Torkild Justesen (suppleant)
Direktør Kirsten Kenneth Larsen (suppleant)
Direktør Jens Kragh (suppleant)
Teamchef Bo Vistisen (suppleant)
Direktør Martin Teilmann (suppleant)
Advokat Jakob Juul (suppleant)

1.3. Retsmøder

Retsmøder under forberedelsen af Arbejdsrettens sager afholdes som udgangspunkt af formandskabets medlemmer efter tur på den ordinære retsdag, normalt om torsdagen fra kl. 14.30. I hastende tilfælde afholdes ordinære retsmøder dog også om mandagen og undtagelsesvis i meget hastende tilfælde tillige på andre dage. Retsmøderne er lukkede.

Udvidet forberedende møder med henblik på, at sagen med parternes samtykke afgøres af et medlem af formandskabet eller sekretariatslederen i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, afholdes ofte på andre dage. Disse retsmøder er som udgangspunkt offentlige. Hovedforhandlinger, der normalt begynder kl. 14.30, ledes af et medlem af formandskabet. I principielle sager kan retten efter § 8, stk. 1, sættes med 3 af medlemmerne (udvidet formandskab).

Ved hovedforhandlinger, der er offentligt tilgængelige, består retten som udgangspunkt desuden af 6 faglige dommere, hvoraf 3 er udpeget blandt de, der er beskikket efter indstilling fra arbejdsgiverorganisationer eller offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner, og 3 blandt de, der er beskikket efter indstilling fra lønmodtagerorganisationer. De faglige dommere, der skal deltage i de enkelte sager, udpeges af rettens sekretariat. Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark fremkommer dog i overensstemmelse med mangeårig praksis selv med forslag til dommere.

En part, der ikke er tilknyttet nogen af de organisationer, som kan afgive indstilling om beskikkelse af dommere, er efter arbejdsretslovens § 8, stk. 2, berettiget til at kræve, at sagen behandles uden medvirken af faglige dommere. Det vil sige, at sager i sådanne tilfælde kan og normalt også faktisk behandles/dom afsiges af et eller eventuelt 3 medlemmer af formandskabet alene.

Rettens domme, der afsiges i offentlige retsmøder, offentliggøres umiddelbart efter afsigelsen på www.arbejdsretten.dk.

1.4. Retssagerne

1.4.1. Udviklingen i sagstallet

Antallet af sager, der indbringes for Arbejdsretten, har stabiliseret sig efter en kraftig stigning. Det skyldes formentlig især, at nogle fagforbund nu lægger sager om især uorganiserede arbejdsgivers manglende betaling af bidrag til forskellige uddannelsesfonde sammen.

Herunder ses en opgørelse over udviklingen i sagstallet gennem de senere år.

År	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Modtagne sager	1073	1431	1318	1246	1186	1073	1045	992	810	882
Afsluttede sager	964	1051	1282	1257	1072	859	991	1096	857	1129
Verserende sager	382	724	623	633	747	961	1015	897	864	617

1.4.2. De modtagne sager

Langt den største del af sagerne blev indbragt af lønmodtagerorganisationer:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
LO	919	1192	1054	1082	1028	883	848	918	769	836
FTF	5	18	8	3	2	7	4	6	6	7
Andre	16	46	5	10	9	72	7	5	13	4

Herunder ses en opgørelse over modtagne sager indbragt af arbejdsgiverorganisationer:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
DA	84	116	92	120	122	67	120	55	12	24
SALA	22	10	0	0	1	1	2	2	2	0
Andre	27	49	24	31	24	43	64	6	8	11

1.4.3. Afsluttede sager

Af de 1129 sager, der blev afsluttet ved Arbejdsretten i 2010, bortfaldt 138 (12%) uden, at der var afholdt retsmøde.

370 sager (33%) blev afsluttet med udeblivelsesdom, undertiden efter et enkelt eller nogle få forberedende retsmøder.

455 sager (40%) blev afsluttet ved forlig mellem parterne efter et eller flere retsmøder.

Kun 15% af sagerne blev således undergivet egentlig retslig behandling.

Langt de fleste af disse, 154, blev med parternes samtykke i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, afsluttet på almindelige eller normalt udvidet forberedende retsmøder af et af formandskabets medlemmer eller sekretariatslederen. I ganske mange tilfælde skete det efter bevisførelse, bl.a. i form af parts- og vidneforklaringer, samt normalt også en kort procedure. En del af afgørelserne er med parternes indforståelse truffet ved beslutning, mens andre indeholder en vis sagsfremstilling og en sædvanligvis koncentreret skriftlig begrundelse.

12 sager blev afsluttet ved dom efter hovedforhandling, heraf 4 med udvidet formandskab og 2 uden medvirken af faglige dommere.

Herunder er sagstallene sammenlignet med de tilsvarende fra tidligere år:

År	Dom	Retsfor- mandsafgørel- se	Udeblivelses dom	Forligt	Bortfaldet
2001	14	98	360	166	326
2002	18 (4)	70	369	202	414
2003	14 (4)	112	564	185	408
2004	22 (1)	111	431	325	356
2005	24 (4)	97	391	234	328

2006	25 (3)	118	256	218	237
2007	18 (7)	161	302	290	191
2008	20 (5)	224	214	375	244
2009	15 (2)	129	267	274	170
2010	12	178	370	485	84

Tallene i parentes viser antallet af domme afsagt med udvidet formandskab
Resuméer af årets domme er optaget som bilag 1 til denne beretning.

1.4.4. Sagernes karakter

33 af de sager, Arbejdsretten modtog i 2010, oprettedes som hastesager og drejede sig om påstået overenskomststridige arbejdsnedlæggelser og lignende. De fleste hastesager var rettet mod Landsorganisationen i Danmark for medlemmer af en række fagforbund.

Er der tale om igangværende arbejdsnedlæggelser, behandles sagerne af et af formandskabets medlemmer, normalt på førstkommende ordinære retsmøde eller, efter særlig anmodning, førstkommende mandag. Lønmodtagerorganisationerne må i de fleste tilfælde erkende, at arbejdsnedlæggelsen er udtryk for et overenskomstbrud, og pålægger derfor de pågældende at gå i arbejde. Dette tilslutter retsformanden sig, sagen udsættes herefter på parternes udenretlige forligsforhandlinger om bodsspørgsmålet. Da der er faste takster på området og praksis for at give bodsrabat, jf. herved afsnit 4.3. i årsberetningen for 2008, er det sjældent sagerne indbringes på ny. En betydelig del af de sager, Arbejdsretten modtager, i 2010 608 eller godt 69%, er rettet mod uorganiserede arbejdsgivere.

Mange af disse drejer sig om underbetaling i forhold til overenskomsten eller manglende betaling af bidrag til pensionsordninger og forskellige uddannelsesfonde. I en del tilfælde betaler arbejdsgiveren, inden retsmøde afholdes, eller undlader at svare på klageskriftet med den følge, at sagerne enten bortfalder eller afsluttes med udeblivelsesdom, i 2010 henholdsvis 59 og 370. Som det fremgår af ovennævnte afsnit i årsberetningen for 2008, er der også her forholdsvis faste retningslinier for bodsudmålingen.

1.4.5. Sagsbehandlingstiden

I 2010 var de gennemsnitlige behandlingstider for sager, der blev afsluttet med en afgørelse, følgende:

133 dage for 370 sager afgjort ved udeblivelsesdom, således at godt 27% af sagerne var afsluttet inden for 3 måneder, 58% inden for 4 måneder, 83% inden for 6 måneder og 95% inden for 1 år. Af de resterende var en del rettet mod udenlandske arbejdsgivere og en andre mod andre arbejdsgivere eller tidligere arbejdsgivere, som det også var vanskeligt at få forkyndt processuelle meddelelser for.

247 dage for 154 sager overladt til retsformandens/sekretariatslederens afgørelse, således at 38% af sagerne blev afgjort inden for 6 måneder, 66 % inden for 1 år og 83% inden for 1½. De resterende var nogenlunde ligeligt fordelt mellem organiserede og uorganiserede, og blandt de sidstnævnte var et antal rettet mod udenlandske arbejdsgivere.

434 dage for 12 sager afgjort ved dom, således at 7 sager blev afgjort inden for 1 år og 11 inden for 1 ½ år.

Herunder er årets gennemløbstider sammenlignet med tidligere års:

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
U-dom	62 dage	86 dage	105 dage	80 dage	75 dage	87 dage	107 dage	125 dage	167 dage	153 dage
Rfm.-afg.	187 dage	194 dage	216 dage	200 dage	219 dage	210 dage	376 dage	419 dage	244 dage	578 dage
Dom	385 dage	368 dage	453 dage	401 dage	417 dage	491 dage	490 dage	637 dage	455 dage	890 dage

1.4.6. Verserende sager

Med udgangen af 2010 var der 617 sager under behandling ved Arbejdsretten (mod 864 med udgangen af 2009).

Baggrunden for det forholdsvis store antal sluttede sager er, at sekretariatet har rykket parterne i sager, der umiddelbart forekommer at have verseret længe. Dette vil fremover ske 2 gang om året.

1.4.7. Dommernes arbejdsbyrde

I 2010 blev der afholdt 192 retsmøder i Arbejdsretten (mod 212 i 2008).

Medlemmerne af formandskabet har fordelt arbejdet således mellem sig, at retsformændene efter tur har vagt en uge ad gangen og i den forbindelse beklæder retten under de forberedende møder, der som udgangspunkt afholdes på den ordinære retsdag om torsdagen: På de ordinære retsdage blev i 2010 sædvanligvis behandlet ca. 15 sager.

De nye sager, retsformændene får berammet, behandler de normalt til ende, således at de både afholder yderligere almindelige forberedende retsmøder og udvidede retsmøder med henblik på, at parterne overlader sagens afgørelse til retsformanden, samt leder eventuelle hovedforhandlinger og møder til domsvedtagelse.

Sekretariatslederen tager sig af hovedparten af de sager, der er rettet mod uorganiserede arbejdsgivere, og afholder i den forbindelse almindelige og udvidet forberedende retsmøder, for de almindelige møders vedkommende sædvanligvis om mandagen og ofte pr. telefon.

	Domme	Retsformands- afgørelser	Forlig	Udeblivelses- domme
Børge Dahl	2*	15	17	
Per Sørensen	3**	27	66	
Poul Søgaard	4**	14	29	
Lene Pagter Kristensen	4**	21	33	
Niels Waage	6***	19	35	
Thomas Rørdam	1	18	23	
Jytte Scharling		7	24	
Sekretariatslederen		33	228	370

De faglige dommere deltager i hovedforhandlinger og møder til vedtagelse af dommenes ordlyd før afsigelsen, medmindre det i henhold til arbejdsretslovens § 8, stk. 2, er besluttet, at sagen skal behandles af et (eller flere) medlem(mer) af formandskabet alene.

Arbejdsgiverindstillede	Antal domme
Børge Elgaard	6
Oluf Engell	3
Poul Flemming Hansen	2
Carsten Holm	3
Carl Erik Johansen	3
Johnny Ulf Larsen	1
Henrik Lind	2
Knud Erik Linius	1
Signe Friberg Nielsen	2
Steen A. Rasmussen	3
Laurids Rønn	3
Karsten Thystrup	1

Lønmodtagerindstillede	Antal domme
Peter Andersen	1
Jens Peter Bostrup	3
Børge Frederiksen	1
Poul Monggaard	4
Asger Tue Pedersen	3
Tove Møller Petersen	2

Benny Rosberg	2
Kim Simonsen	1
Johnny Skovengaard	1
Martin Teilmann	2
Bo Vistisen	1
Nicolai Westergaard	9

1.5 Andre opgaver

1.5.1. Udpegning af opmænd

Spørgsmål om fortolkning af kollektive overenskomster og visse andre spørgsmål afgøres normalt af faglige voldgiftsretter nedsat til behandling af den enkelte sag, jf. nu nærmere kapitel 2 i lov nr. 106 af 26. februar 2008 om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter samt Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisation i Danmarks aftale af 27. oktober 2006 om regler for behandling af faglig strid (2006-normen), der er optaget som bilag 4 til årsberetningen for 2007.

De faglige voldgiftsretter består som oftest af 4 medlemmer, hvoraf hver overenskomstpart vælger 2, samt en opmænd, der nu i henhold til lovens § 27 udpeges af Arbejdsrettens formand, jf. herved årsberetning 2007 afsnit 4.1.4.

Tidligere udpegede formanden kun mellem 2 og 7 opmænd om året, men i 2007 steg antallet udpegninger af de grunde, der er redegjort for i beretningen for dette år afsnit 4.1.4, til 206, i 2008 blev der udpeget 231 opmænd, i 2009 263 og 2010 262 opmænd.

Udpegning af opmænd sker som udgangspunkt ud fra en liste, der er fastlagt efter indstilling fra de organisationer og myndigheder, der også afgiver indstilling om beskikkelse af faglige dommere til Arbejdsretten i samarbejde med dennes formandskab.

Ved afgivelsen af denne årsberetning var følgende optaget på listen, som løbende føres á jour på www.arbejdsretten.dk :

1. Jørn Andersen, fhv. administrerende dommer, sekretariatsleder i Arbejdsretten
2. Helle Bertung, retspræsident
3. Mette Christensen, vicepræsident i Sø- og Handelsretten
4. Mogens Hornslet, fhv. højesteretsdommer
5. Poul Dahl Jensen, højesteretsdommer, næstformand i Arbejdsretten
6. Inge Neergaard Jessen, landsdommer
7. Lene Pagter Kristensen, højesteretsdommer, næstformand i Arbejdsretten
8. Jens Kristiansen, professor, dr.jur.
9. Mogens Kroman, landsdommer
10. Marianne Levy, landsdommer
11. Lars Lindencrone Petersen, advokat
12. Vibeke Rønne, højesteretsdommer

13. *Thomas Rørdam, højesteretsdommer, næstformand i Arbejdsretten*
14. *Jytte Scharling, højesteretsdommer, næstformand i Arbejdsretten*
15. *Jon Stokholm, højesteretsdommer*
16. *Poul Søgaard, højesteretsdommer, formand for Arbejdsretten*
17. *Per Sørensen, fhv. højesteretsdommer, fhv. næstformand i Arbejdsretten*
18. *Poul Sørensen, fhv. højesteretsdommer, fhv. næstformand i Arbejdsretten*
19. *Tine Vuust, landsdommer*
20. *Niels Waage, fhv. retspræsident, næstformand i Arbejdsretten*

En oversigt over de 119 opmandskendelser og -tilkendegivelser, Arbejdsretten har modtaget kopi af i årets løb, er optaget som bilag 2 til årsberetningen. Afgørelserne kan i deres helhed ses på www.arbejdsretten.dk.

1.5.2. Indstilling af forligsmænd og mæglingsmænd

I henhold til loven om mægling i arbejdsstridigheder afgiver Arbejdsretten indstilling til beskæftigelsesministeren om udnævnelse af forligsmænd og mæglingsmænd.

Under et særligt retsmøde den 22. november 2010 foretog rettens formand og de ordinære dommere indstilling om genudnævnelse af højesteretsdommer Asbjørn Jensen for en 3-årig periode og rigsadvokat Jørgen Steen Sørensen indstilles til udnævnelse som forligsmand for en 2-årig periode. Ligeledes genudnævntes fhv. direktør for Folketinget Ole Stig Andersen, fhv. landsdommer Bent A. Østerborg og landsdommer Ejler Bruun for en 3-årig periode. Landsdommer Tine Vuust indstilles til udnævnelse som mæglingsmand for en 3-årig periode.

1.5.3. Udpegning af mæglingsmænd i henhold til funktionærloven

Efter funktionærlovens § 10, stk. 2, har ethvert personale, uanset størrelsen, ret til gennem sin organisation at kræve forhandling med virksomhedens ledelse om løn- og arbejdsvilkår.

Såfremt der ikke opnås enighed, eller en part unddrager sig forhandling, har hver part efter bestemmelsens 3. stykke ret til at kræve forhandlingerne videreført under medvirken af en mæglingsmand.

Denne udpeges efter lovens § 11 for den enkelte sag, og beskikkes i København og på Frederiksberg af Arbejdsretten og i det øvrige land af direktøren for statsforvaltningen i den region, hvor arbejdsgeberens virksomhed har hjemsted.

Efter lovens § 13 kan undladelse af at give møde for mæglingsmanden straffes med bøde, og efter § 14 skal mæglingsmandens honorar betales med halvdelen af hver af parterne og kan inddrives ved udpantning.

Da det ikke havde ikke været muligt at få Konceptbureauet i Kgs. Lyngby til at indgå i forhandlinger om et medlems afskedigelsesvilkår, anmodede Dansk Told & Skatteforbund Arbejdsretten om at udpege en mæglingsmand til at indtræde i disse. Med henvisning til de ovennævnte følger af udpegning

af en mæglingmand fandt rettens formand ikke, at anvendelsesområdet for reglen funktionærlovens § 10, stk. 3, kunne gå ud over, hvad der har sikker hjemmel. På den baggrund og med henvisning til forarbejdernes ordlyd bemærkede han herefter i en kendelse af 2. juli 2009 (AR2009.0385, som kan ses på www.arbejdsretten.dk), at bestemmelsen må forstås således, at den alene omfatter forhandlinger med henblik på løsning af interessekonflikter. Da den foreliggende sag drejede sig om, hvorvidt forbundets medlem havde krav på godtgørelse for urimelig afskedigelse, var der tale om en retstvist, og anmodningen om udpegning af mæglingmand blev derfor ikke taget til følge.

Handicapportalen i København havde med henvisning til omstruktureringer afskediget nogle medarbejdere med 3 måneders varsel, således at de blev suspenderet med instruks om at stå til rådighed. Efter indledende forhandlinger mellem parterne anmodede BUPL Sydjylland Arbejdsretten om at udpege en mæglingmand til at indtræde i disse. Da tvisten drejede sig om, hvorvidt organisationens medlemmer havde et eller flere krav i anledning af afskedigelsen, herunder om godtgørelse for urimelig afskedigelse efter funktionærlovens § 2b, var der tale om en retstvist, som ikke var omfattet af funktionærlovens § 10, stk. 3; og rettens formand afslog derfor ved en kendelse af 31. maj 2010 (AR2010.0448) at tage anmodningen om udpegning af mæglingmand til følge.

2. Tjenestemandsretterne

2.1. *Kompetence*

Tjenestemandsretten samt Den Kommunale og Regionale Tjenestemandsret behandler efter henholdsvis tjenestemandslovens § 53, stk. 1, og § 2, stk. 1-2, i loven om en kommunal og regional tjenestemandsret sager om overtrædelse og fortolkning af indgåede aftaler om løn- og andre ansættelsesvilkår eller bestemmelser, der træder i stedet for sådanne aftaler, samt om kollektiv overtrædelse af (bestemmelser svarende til) tjenestemandslovens § 10, hvorefter tjenestemanden samvittighedsfuldt skal overholde de regler, der gælder for hans stilling, og såvel i som uden for tjenesten vise sig værdig til den agtelse og tillid, stillingen kræver.

Sager, der hører under tjenestemandsretterne, kan efter henholdsvis § 53, stk. 3-4, og § 2, stk. 6-7, i de respektive love ikke behandles efter reglerne om disciplinærforfølgning og som udgangspunkt heller ikke indbringes for de almindelige domstole.

En beskrivelse af baggrunden for oprettelsen af tjenestemandsretterne og deres virksomhed findes i årsberetning 2006 punkt 4.2.

2.2. *Retternes sammensætning*

2.2.1. *Regelsættene*

Efter tjenestemandslovens § 52 består den statslige ret af en formand og en stedfortræder for denne samt 10 andre dommere og stedfortrædere for disse, mens Den Kommunale og Regionale Tjenestemandsret efter § 1 i loven herom består af en formand og 6 andre dommere samt stedfortrædere for disse.

Formanden og dennes stedfortræder udpeges af præsidenten for Højesteret blandt rettens dommere, mens 2 af de øvrige dommere og disses stedfortrædere udpeges af præsidenten for Østre Landsret blandt denne rets dommere. De pågældende er medlemmer af både Tjenestemandssretten og Den Kommunale og Regionale Tjenestemandssret.

Den statslige ret består desuden af 8 andre dommere og stedfortrædere for disse. Heraf beskikkes finansministeren umiddelbart 4 dommere og disses stedfortrædere, mens de resterende 4 dommere og disses stedfortrædere beskikkes af ministeren efter indstilling af de centralorganisationer, der er indgået hovedaftale med.

Den kommunale og regionale ret består i desuden af 4 andre dommere og stedfortrædere for disse, der beskikkes af indenrigsministeren (nu indenrigs- og socialministeren), for så vidt angår de 2 og disses stedfortrædere efter fælles indstilling af KL (Kommunernes Landsforening) og Danske Regioner og for så vidt angår de 2 andre og disses stedfortrædere efter fælles indstilling fra de forhandlingsberettigede organisationer for tjenestemænd og reglementsansat personale på området.

Beskikkelsen af de ministerudnævnte dommere gælder for 5 år, mens beskikkelsen for formandskabets medlemmer og landsdommerne gælder indtil udløbet af den måned, hvor vedkommende fylder 70 år eller i øvrigt ikke længere opfylder betingelserne for at kunne udpeges.

2.2.2. Tjenestemandssretternes formandskab

Højesteretsdommer Børge Dahl (formand) til 30. juni 2010

Højesteretsdommer Lene Pagter Kristensen (stedfortræder) formand fra 1. juli 2010

Højesteretsdommer Thomas Rørdam (stedfortræder) fra 1. juli 2010

2.2.3. Landsdommerne

Landsdommer Marianne Levy

Landsdommer Mogens Kroman (stedfortræder)

Landsdommer Hans Christian Thomsen

Landsdommer Mikael Sjöberg (stedfortræder)

2.3.4. De ministerudnævnte dommere

Ved årsberetningens afgivelse har Tjenestemandssretten følgende faglige dommere, der er beskikket for en 5-årig periode med virkning fra den 1. juli 2009:

Beskikket af finansministeren

Afdelingschef Carl Erik Johansen, Personalestyrelsen

Politimester Lene Frank (stedfortræder)

Kontorchef Lene Larsen, Personalestyrelsen

Fængselsinspektør Peter Vesterheden (stedfortræder)

Kontorchef Carsten Holm, Personalestyrelsen

Chefkonsulent Eva Hoff Sonne (stedfortræder)

Direktør Janni Christoffersen, Datatilsynet

Specialkonsulent Anne Kathrine Braad (stedfortræder)

Beskikket af finansministeren efter fælles indstilling fra tjenestemændenes centralorganisationer:
 Sekretariatschef Josephine Fock, Statsansattes Kartel
 Konsulent Henrik Witt (stedfortræder)
 Formand Peter Ibsen, Statstjenestemændenes Centralorganisation II
 Vicesekretariatschef Knud Vammen Filt (stedfortræder)
 Formand Jesper Korsgaard Hansen, Overenskomstansattes Centralorganisation
 Formand Anders Bondo Christensen (stedfortræder)
 Formand Erik Jylling, Akademikernes Centralorganisation
 Formand Bent Fabricius (stedfortræder)

Ved årsberetningens afgivelse har Den Kommunale og Regionale Tjenestemandsret følgende faglige dommere, der ligeledes er beskikket med virkning fra den 1. juli 2009:

Beskikket af indenrigs- og sundhedsministeren efter fælles indstilling af KL og Danske Regioner

Kontorchef Karsten Thystrup, KL
 Afdelingschef Lene Møller, KL (stedfortræder)
 Chefrådgiver Ulla Fehrenkamp, Danske Regioner
 Direktør Sine Sunesen, KL (stedfortræder)

Beskikket af indenrigs- og sundhedsministeren efter fælles indstilling fra de forhandlingsberettigede organisationer for tjenestemænd og reglementsansat personale på området

Chefkonsulent Henrik Hørup Hansen, KTO
 Konsulent Peter Cort, LC (stedfortræder)
 Chefkonsulent Etti Trier Petersen, FOA
 Chefkonsulent Tine Holst, AC (stedfortræder)

2.3. Retssagerne

Modtagne sager	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Statslig	9	19	7	5	7	11	6	3	4	1
Kommunal	25	42	8	13	4	28	12	4	3	3

15

Afsluttede sager	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Forlig	32	26	12	10	5	10	10	5	10	3
Overladt	25	42	8	2	0	1	12	1	1	0
Dom	1 (1)	1 (2)	1 (1)	4 (1)	1 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (1)	0	0

(1) statslig (2) kommunal

3. Sekretariatet

3.1. Lokaler

Arbejds- og tjenestemandretternes retssale og sekretariat findes på adressen Sankt Annæ Plads 5, 1250 København K, tlf. 33 95 67 21, fax 33 15 49 22, e-mail: aretten@arbejdsretten.dk , hjemmeside www.arbejdsretten.dk .

3.2. Medarbejdere

Der er ved årsberetningens afgivelse knyttet følgende til sekretariatet:

Fhv. administrerende dommer Jørn Andersen (sekretariatsleder)
Afdelingsleder Marianne Bjørnshauge
IT-konsulent og sagsbehandler Henrik Sandby
Kontorassistent Pia Riedel
Betjentformand Steen Jensen

Dommerfuldmægtig Lise Krüger Andersen
Dommerfuldmægtig David Bar-Shalom
Fuldmægtig Anders Dupont
Specialkonsulent Anders Levy
Dommerfuldmægtig Mikael Friis Rasmussen

3.2.1. De fuldtidsansatte

Udvalget om Arbejdsretten og faglige voldgiftsretter anbefalede i betænkning 1489/2007 side 11, at det fælles sekretariat for Arbejds- og tjenestemandretterne samt Forligsinstitutionen, blev styrket, dels ved at ansætte en yderligere kontorfunktionær og dels ved at omdanne en af stillingerne til en position, som reflekterer det betydelige ansvar, der hviler på den pågældende nøglemedarbejder.

I overensstemmelse hermed er sekretariatet udvidet, således at det nu er normeret med 3 fuldtidsansatte, kontoruddannede medarbejdere, og Marianne Bjørnshauges stilling som daglig leder er omdannet til en afdelingslederstilling, som i lønmæssig henseende svarer til byretternes administrationschefer.

Marianne Bjørnshauge har ansvaret for den administrative sagsbehandling og fordelingen af opgaverne i sekretariatet, virker som protokolfører på ordinære retsmøder samt en betydelig del af de udvidet forberedende møder, ligesom hun er ansvarshavende redaktør for retternes informationsbrev Nyt om Kollektiv Arbejdsret.

3.2.2. Sekretariatslederen

Det overordnede ansvar for retternes administration påhviler Jørn Andersen, der som krævet i arbejdsretsloven opfylder de almindelige betingelser for at være dommer.

Baggrunden for dette er, at sekretariatslederen i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 2 og 3, beklæder retten under en del forberedende møder og i den forbindelse tager stilling til et antal sager ved udeblivelses- og erkendelsesdomme samt i øvrigt, når parterne samtykker i det.

3.2.3. Fuldmægtigene

De akademisk uddannede fuldmægtige, der er knyttet til retterne, har deres hovedbeskæftigelse i enten Beskæftigelsesministeriets departement eller Højesteret.

Fuldmægtigene virker som protokolførere ved hovedforhandlinger og nogle af de udvidede forberedende møder, der afholdes med henblik på, at sager afgøres af medlemmer af formandskabet, samt enkelte ordinære retsmøder.

Under dommernes votering efter hovedforhandlingerne fører fuldmægtigene selvstændigt den voteringsprotokol, hvoraf de enkelte deltagende dommers standpunkter fremgår, ligesom de efter aftale med vedkommende retsformand skriver udkast til domme og andre afgørelser.

Fuldmægtigene udarbejder endvidere bl.a. resumeer af domme og andre afgørelser til Nyt om Kollektiv Arbejdsret og retternes hjemmeside.

3.2.4. Serviceenheden

En række servicefunktioner i fællessekretariatet varetages af Steen Jensen, herunder også i relation til Afskedigelsesnævnet, Ledernævnet og Tvistighedsnævnet samt møder, kurser og retsmæglinger mv., der afholdes i Arbejdsmarkedets Hus.

4. Aktuelle spørgsmål

4.1. *Kompetence*

Indledning

I præamblen til det reviderede sæt regler for behandling af faglig strid (normen), som Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark vedtog den 27. oktober 2006, fremhæves, at det er af væsentlig betydning for det danske arbejdsmarked, at uoverensstemmelser søges løst ved forhandling og mægling.

Hovedorganisationerne anbefaler derfor, at sådanne i videst muligt omfang behandles så tæt på de involverede parter som muligt, og at der i forbindelse med den fagretlige behandling (under lokal forhandling samt på mæglings- organisations- og fællesmøder) søges opnået hurtige og mindelige løsninger.

Som hidtil behandles uoverensstemmelser endeligt ved faglige voldgiftsretter og/eller i Arbejdsretten med den afgrænsning, som nu har fundet udtryk i lov nr. 106 af 26. februar 2008.

Efter lovens § 9, stk. 1, nr. 1 og 2, behandler Arbejdsretten i første række sager om overtrædelse og fortolkning af hovedaftaler samt overtrædelse af kollektive overenskomster om løn og arbejdsforhold, mens sager om fortolkning og forståelse af almindelige kollektive overenskomster efter arbejdsretslovens § 21, nr. 1, indbringes for faglige voldgiftsretter.

Forholdet til de almindelige domstole

I praksis beskæftiger Arbejdsretten sig ikke kun med spørgsmål, der er reguleret af hovedaftaler og kollektive overenskomster, men også med lovregulerede spørgsmål, når stillingtagen hertil har præjudiciel betydning for afgørelsen af sager, som i øvrigt hører under dens kompetence, jf. f.eks. Niels Waage: Arbejdsretsloven (1997) side 61ff og senest Ole Hasselbalch: Den danske arbejdsret, bind I (2009) side 477ff. At retten har adgang til dette er nu udtrykkeligt hjemlet i lovens § 10, stk. 2.

Hertil kommer, at Arbejdsretten efter lovens § 9, stk. 4, formelt i det hele kan behandle sager om uoverensstemmelser mellem arbejdsgivere og lønmodtagere, hvis den selv er indstillet på det, og der er truffet aftale om det mellem vedkommende arbejdsgiverorganisation eller enkeltvirksomhed og lønmodtagerorganisationen.

Er der tale om principielle lovfortolkningsspørgsmål eller spørgsmål om fortolkning af præceptive lovbestemmelser til beskyttelse af lønmodtagere vil retten dog, i hvert fald efter indklagedes påstand, som oftest udsætte sagen på de almindelige domstoles stillingtagen til disse, frifinde indklagede for tiden eller helt afvise sagen, jf. Waage a.st. side 64ff og Hasselbalch a.st. side 480. Ifølge Waage a.st. side 67 gælder dette muligvis ikke, hvis der er tale om fortolkning af lovbestemmelser, som alene eller i hovedsagen vedrører sagsforhold, der er henlagt til Arbejdsretten.

Et kompetencespørgsmål af denne karakter kom op i AR2010.0169, der drejede sig om en sygemeldt ansat med overenskomstbestemt ret til løn under fravær på grund af sygdom. Den pågældende kom ikke til et opfølgingsmøde i det kommunale jobcenter, som herefter meddelte arbejdsgiveren, at sygedagpengerefusionen ville blive standset. Selvom den ansatte straks tog kontakt til arbejdsgiveren og oplyste, at hun ikke havde modtaget indkaldelse til opfølgingsmødet, foretog denne modregning i hendes løn for den manglende refusion. Lønmodtagersiden indbragte herefter sagen for Arbejdsretten med krav om betaling af de tilbageholdte beløb samt bod, da modregningen indebar, at der ikke var udbetalt fuld overenskomstmæssig løn. Arbejdsgiversiden krævede principalt sagen afvist med henvisning til, at den alene drejede sig om berettigelsen af arbejdsgiverens modregning i den ansattes løn og derfor hørte under de almindelige domstole. Subsidiært krævede man sagen henvist til faglig voldgift, da den i det væsentlige drejede sig om fortolkning af parternes overenskomst. Formalitetsspørgsmålet blev afgjort selvstændigt af retten, der i en dom af 15. december 2010 bemærkede, at sagens hovedspørgsmål var, om arbejdsgiveren havde været berettiget til at foretage modregning i lønnen. Der skulle i den forbindelse tages stilling til, om de obligationsretlige betingelser herfor havde været opfyldt, og det måtte herunder afgøres, om arbejdsgiveren på grundlag af reglerne i sygedagpengeloven havde et erstatningskrav mod den ansatte. Besvarelsen af disse spørgsmål indebar stillingtagen til offentligretlig lovgivning, ligesom der måtte foretages en rent bevismæssig vurdering af, om den ansatte havde modtaget indkaldelse til opfølgingsmødet. Sagen angik således ikke bevis- eller fortolkningsspørgsmål mv. vedrørende krav i henhold til kollektiv overenskomst, og der forelå derfor reelt ikke en overenskomstmæssig uoverensstemmelse. Den angik den ansattes individuelle forhold, og mod arbejdsgiversidens protest fandt retten herefter ikke at have kompetence til at pådømme sagen. Efter omstændighederne fandtes der endvidere, til trods for den nedlagte påstand om bod, ikke at være tilstrækkeligt grundlag for at sætte spørgsmålet herom i bero på de almindelige domstoles afgørelse; og retten afviste den herefter i det hele. Hele afgørelsen kan ses på www.arbejdsretten.dk.

Et lignende problem viste sig i AR2010.0452, der var indbragt for retten med krav om bod for brud på parternes overenskomst ved et luftfartsselskabs unkladelse af siden slutningen af 2004 at indbetale pensions- og certifikattabsforsikringsbidrag for piloter, der var fyldt 60 år. Det fulgte ganske vist udtrykkeligt af overenskomsten, at sådanne bidrag kun skulle betales til og med den måned, hvor vedkommende nåede denne alder, men lønmodtagersiden fandt, at denne bestemmelse skulle ses i lyset af forskelsbehandlingslovens forbud mod aldersdiskrimination. Luftfartsselskabet, som i øvrigt fremhævede, at loven ikke var til hinder for fastsættelse af aldersgrænser for adgang til erhvervstilknyttede sociale sikringsordninger, krævede sagen afvist fra Arbejdsretten med henvisning til, at dens hovedtema var lovfortolkning, som hører under de almindelige domstole. Heroverfor nedlagde lønmodtagersiden en subsidiær påstand om udsættelse af sagen for så vidt angår bodsspørgsmålet; og den 16. december 2010 tog sekretariatslederen ved en afgørelse i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, denne til følge med henblik på afklaring af det principielle spørgsmål om fortolkning af beskyttelsesbestemmelsen ved de almindelige domstole.

Forholdet til de fagretlige organer

I AR2009.0721 nedlagde lønmodtagersiden krav om efterbetaling af knap 250.000 kr. for arbejde på et byggeprojekt samt bod, mens arbejdsgiversiden nedlagde påstand om frifindelse. Efter bevisførelsen kom det under proceduren med henblik på sagens afgørelse i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, frem, at der verserede en fagretlig sag vedrørende aflønningen af det omhandlede arbejde. Henset til, at spørgsmålet om en eventuel litispændingsvirkning som følge heraf ikke var belyst under forberedelsen, samt under særligt hensyn til, at bedømmelsen i henhold til overenskomsten af, hvad der var rette betaling på baggrund af det, der var forklaret og i øvrigt oplyst om det mellem parterne passerede, egnede sig bedst til afgørelse i det fagretlige system, afviste retsformanden den 19. januar 2010 efterbetalingsspørgsmålet fra Arbejdsretten, således at spørgsmålet om bod for eventuelt overenskomstbrud afventede den fagretlige afgørelse.

Da det ikke lykkedes at nå frem til en løsning under den indledende fagretlige behandling, blev sagen herefter indbragt for en faglig voldgiftsret, FV2010.0076, som parterne var enige om alene skulle tage stilling til, om arbejdet, som af lønmodtagersiden hævdede, skulle aflønnes på timebasis eller som akkord og i så fald, om der var indgået aftale om en akkordsum, alt med den konsekvens, at sagens øvrige spørgsmål skulle udskydes til afgørelse ved forhandling mellem parterne eller i mangel af enighed supplerende faglig voldgift. Opmanden statuerede på baggrund af de forklaringer, der var gengivet i Arbejdsrettens retsbog, og supplerende forklaringer afgivet for voldgiftsretten i en kendelse af 30. august 2010, at arbejdet i overensstemmelse med bygningsoverenskomstens udgangspunkt var udført som akkord, samt at der, som følge af, at der rettidigt var fremsat kritik af akkordregnskabet, uden at der var taget stilling til denne, ikke var indgået aftale om en akkordsum.

Da det ikke viste sig muligt for parterne at forhandle sig frem til en sådan, blev spørgsmålet om betalingen for arbejdet indbragt for en ny faglig voldgiftsret, FV2011.0021. Lønmodtagersiden gjorde her gældende, at akkordsummen var godt 1 mio. kr., mens arbejdsgiversiden nedlagde påstand om, at den var endeligt afregnet med betaling af godt 750.000 kr. Efter supplerende bevisførelse blev efterbetalingsspørgsmålet i overensstemmelse med opmandens tilkendegivelse af 10. marts 2011 forligt således, at akkorden skulle betales som kritiseret af virksomheden, dog med et renoveringstillæg på 30 %, således at den kunne opgøres til i alt knap 950.000 kr.

Opmandsafgørelsernes fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk.

Sagen ses ikke på nuværende tidspunkt at være indbragt for Arbejdsretten med henblik på stillingtagen til bodsspørgsmålet.

4.2. Omkostninger

Bidrag til dækning af Arbejdsrettens udgifter

I 2010 var udgifterne til Arbejdsrettens drift eksklusiv en efterregulering af honorarer knap 6,4 mio. kr., et beløb der fremover forventes at skulle reduceres med ca. 400.000 kr. som led i de generelle statslige besparelser. Udgifterne fordeler sig nogenlunde ligeligt mellem honorarer/lønninger og den øvrige drift, og er også for sidstnævnte posts vedkommende for størstedelens vedkommende relativt faste, idet 2.125.000 kr. relaterer sig til driften af Arbejdsmarkedets Hus, afskrivning på det elektroniske sagsbehandlingssystem, telefoner og tilskud til kantinedrift i forbindelse med møder. Af mere betydelige variable udgifter kan nævnes knap 150.000 kr. til stævningsmandshonorarer i forbindelse med forkyndelse af klageskrifter og indkaldelser for uorganiserede arbejdsgivere og et nogenlunde tilsvarende beløb til oversættelse og tolkning i forbindelse med behandlingen af sager mod udenlandske overenskomstdækkede arbejdsgivere med ansatte i Danmark, jf. herved bemærkningerne om afholdelsen af disse udgifter i årsberetningen for 2008 afsnit 4.4.3.

Der opkræves i modsætning, hvad der gælder ved de almindelige domstole, ingen retsafgift ved indbringelse af sager for retten, men efter arbejdsretslovens § 19, stk. 2, skal det ved domme normalt pålægges den tabende part at betale et beløb til delvis dækning af rettens omkostninger. Beløbet fremkommer ved, at retten pålægger vedkommende at betale 2000 kr. ved almindelige domme og 500 kr. ved udeblivelsesdomme. Det blev i 2010 til knap 175.000 kr., hvoraf en betydelig del af de beløb, der pålægges ved udeblivelsesdom, dog må afskrives.

2.000 kr. bidraget kan deles mellem parterne, hvis sagens udfald eller karakter undtagelsesvis giver anledning til det, jf. f.eks. dommen i A 1999.267 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2000 side 23) om generel forhøjelse af timebøden for overenskomststridige arbejdsnedlæggelser, ligesom det kan forekomme, at parterne helt fritages for at betale omkostninger til retten, jf. afvisningsdommen i A 1998.709 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2000 side 15).

Det er også forekommet, at en part er blevet pålagt at betale bidrag til dækning af rettens udgifter i sager afgjort ved retsformandsbeslutning:

En række medlemmer af et fagforbund havde nedlagt arbejdet den 27. og 28. oktober 1999 samt den 1. og 2. november. På et fællesmøde den 28. oktober erkendte man fra arbejdstagerside, at arbejdsnedlæggelserne var overenskomststridige, og på et forberedende møde i Arbejdsretten den 16. december (A1999.800) blev sagen udsat på forligsforhandlinger om bodsspørgsmålet. Under et nyt forberedende retsmøde den 27. januar 2000 gav retsformanden udtryk for, at han fandt det uforståeligt, at sagen ikke var forligt, således at unødvendig belastning af det arbejdsretslige system kunne undgås, og han henstillede til parterne, at de selv afsluttede den. Det skete imidlertid ikke; og den 9. marts blev afgørelsen i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, overladt til retsformanden, som bestemte, at de

strejkende skulle betale en sædvanlig bod på 27 kr. i timen og arbejdsgiverforeningen 2.000 kr. i sagsomkostninger til Arbejdsretten.

I FV2009.0002 havde en lønmodtagerorganisation over for en afdeling i et andet forbund som arbejdsgiver for ansatte med administrative opgaver på dettes kontor nedlagt påstand om, at parternes overenskomst skulle fornyes med en række nærmere angivne ændringer. Forbundsafdelingen nedlagde imidlertid principalt påstand om afvisning som følge af, at overenskomsten var endeligt ophørt og spørgsmålet, om der foreligger en kollektiv overenskomst, efter arbejdsretslovens § 9, stk. 1, nr. 4, hører under Arbejdsretten, samt subsidiært om frifindelse og mere subsidiært om, at der blev nedsat et overenskomstudvalg i henhold til overenskomstens bestemmelser om retsforhold. Med bemærkning, at parterne hverken ved kollektiv overenskomst, i henhold til praksis eller i det foreliggende tilfælde havde aftalt, at tvistløsningsorganet kunne tage stilling til, om der forelå en overenskomst, sml. herved arbejdsretslovens § 21, nr. 3, blev der i overensstemmelse med de partsudpegede medlemmers samstemmende opfattelse den 18. maj 2009 afsagt kendelse om sagens afvisning, jf. herved arbejdsretslovens § 28, stk. 1, 1. pkt. og stk. 2, 1. pkt.

Sagen blev derpå indbragt for Arbejdsretten (A2009.0454), hvor retsformanden under et møde efter arbejdsretslovens § 16, stk. 3, den 6. maj 2010 fremhævede, at det i bestemmelsen om afgørelse af interessetvister i parternes overenskomst var aftalt, at der ved uenighed om bl.a. overenskomstfornyelse skal etableres et overenskomstudvalg på 4 medlemmer og en opmand, og at parterne, selvom en overenskomst er opsagt, fortsat er forpligtede til at overholde dens bestemmelser, indtil en anden træder i stedet efter forhandling eller ved opmandens kendelse. På den baggrund var det åbenbart, at der ikke var adgang for forbundsafdelingen til ensidigt at bringe overenskomsten til ophør. Da der endvidere ikke var fremkommet noget, som gav grundlag for at statuere dens bortfald ved passivitet, og det, forbundsafdelingen i øvrigt havde anført, var uden relevans, skulle den anerkende at være forpligtet af overenskomsten, ligesom det blev pålagt den at betale det maksimale beløb på 2.000 kr. til dækning af Arbejdsrettens omkostninger.

De to sidste afgørelser kan ses på www.arbejdsretten.dk.

Afgørelserne er næppe udtryk for en ny praksis, men formentlig et led rettens overvejelser om, hvorledes der mest hensigtsmæssigt kan reageres i tilfælde, hvor parter ikke lever op til den forpligtelse, de i almindelighed antages at have til at bidrage med hurtige og mindelige løsninger.

Sagsomkostninger til modparten

Efter retsplejelovens § 312, stk. 1, skal den tabende part i en borgerlig sag ved de almindelige domstole som udgangspunkt erstatte modparten de udgifter, retssagen har påført denne.

Mens der ved lov nr. 106 af 26. februar 2008 blev indsat en bestemmelse i § 31, 2. pkt. om, at hver part bærer egne omkostninger i forbindelse med behandling af sager ved faglige voldgiftsretter, tager loven ikke udtrykkelig stilling til, hvad der gælder for sager, som behandles ved Arbejdsretten.

Det har imidlertid altid været antaget, at det i sager ved Den faste Voldgiftsret og senere Arbejdsretten kun undtagelsesvis vil forekomme, at det pålægges den tabende part at betale sagsomkostninger til den anden. Dette blev ved dommen i A7332 af 12. juli 1974 (Arbejdsretligt Tidsskrift 1974 side 108)

fastholdt, efter rettens kompetence i 1973 var blevet udvidet til overenskomstområder uden for det traditionelle arbejdsmarked, og er gentaget i betænkning nr. 1318/96 om revision af lov om Arbejdsretten side 43.

Baggrunden er ifølge Niels Waage: Arbejdsretsloven (1997) side 194 formentlig, at det må anses for en påregnelig risiko ved indgåelse af en kollektiv overenskomst, at man udsættes for sager om påstået brud på denne.

Praksis er i overensstemmelse hermed, jf. f.eks. retsformandsafgørelserne i A2001.116 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2001 side 100) samt AR2005.273, der drejede sig om 2 ansatte i en overenskomstdækket virksomhed, som efter dennes konkurs i 2004 blev ansat i en anden. De ansatte anmeldte deres lønkrav mv. i konkursboet og hos Lønmodtagerens Garantifond, som imidlertid afviste at honorere dem under påberåbelse af, at en række aktiviteter som led i en virksomhedsoverdragelse inden konkursen var blevet overført til den virksomhed, de 2 nu var ansat i. I foråret 2005 indklagede lønmodtagersiden herefter ansættelsesvirksomheden for Arbejdsretten med henvisning til, at den hæftede for de ansattes krav i henhold til virksomhedsoverdragelsesloven eller i kraft af princippet om arbejdsretlig identitet. I slutningen af 2006 oplyste indklagedes advokat, at konkursboet havde anlagt sag mod virksomheden med krav om betaling af et beløb under anbringende af, at der havde været tale om virksomhedsoverdragelse. Arbejdsretssagen blev herefter udsat på afgørelsen af den civile sag. I foråret 2007 fik virksomheden medhold af byretten i, at den omtvistede disposition havde været et sale and lease back arrangement og ikke en virksomhedsoverdragelse, hvilket landsretten tilsluttede sig i slutningen af 2009. Efter sagen med tredieinstansbevilling også var indbragt for Højesteret, hvor konkursboet dog frafaldt virksomhedsoverdragelsessynspunktet, hævdede lønmodtagersiden arbejdsretssagen. På den baggrund krævede virksomheden, at lønmodtagersiden som den tabende skulle erstatte dens udgifter ved arbejdsretssagen. Dette modsatte lønmodtagersiden sig; og i en afgørelse af 13. januar 2011 bemærkede sekretariatslederen, at han, henset til at sagen, som ikke kunne siges at være indbragt uden grund, måtte antages i hvert fald at kunne have været sat i bero på udfaldet af den civile sag, som var anlagt i sommeren, 2005, straks efter advokatens indtræden i foråret 2006, ikke fandt tilstrækkelig grund til at fravige Arbejdsrettens faste praksis om, at hver part bærer sine egne omkostninger.

Der forekommer dog afgørelser i modsat retning:

Waage omtaler således a.st. side 195 en sag (A 1995.056), hvor retsformanden pålagde klager at betale 5.000 kr. til dækning af en uorganiseret arbejdsgivers advokatombudsninger med bemærkning, at der undtagelsesvis vil kunne blive tale om at tilkende en part omkostninger hvis den pågældende vinder sagen, fordi Arbejdsretten statuerer, at der slet ikke har bestået et kollektivt overenskomstforhold mellem parterne.

Der henvises endvidere til retsformandsafgørelserne i A1999.465 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2000 side 100) og A2005.398 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2005 side 171) samt den generelle udtalelse i A2006.347 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2006 side 187) om, at den arbejdsretlige procesordning administreres i overensstemmelse med formålet til fremme af en pragmatisk fleksibel, effektiv, gensidigt partsloyal proces, og at anmodninger om afholdelse af møde til afgørelse af spørgsmål ganske svarende til

allerede afgjorte spørgsmål på nøjagtigt samme grundlag muligt kan få omkostningsmæssige konsekvenser.

4.3. Virksomhedsoverdragelse og identitet

Indledning

Hvis en overenskomstdækket virksomhed eller en del af den overdrages til en anden, opstår der spørgsmål, om og i givet fald i hvilket omfang overenskomsten eller reglerne heri også er bindende for erhververen.

Svar kan bl.a. findes i virksomhedsoverdragelsesloven, hvis § 2, stk. 1, fastslår, at erhververen umiddelbart indtræder i de individuelle rettigheder og forpligtelser, der på overtagelsestidspunktet bestod for lønmodtagerne i henhold til kollektiv overenskomst og aftale.

Tvister om sådanne individuelle rettigheder og pligter hører i princippet under de almindelige domstole, men skal efter lovens § 4a, stk. 3, afgøres ved fagretlig behandling og Arbejdsretten, hvis en af parterne anmoder om det. Der kan dog ikke pålægges bod, jf. f.eks. Mette Klingsten: Ansættelsesretlige aspekter ved virksomhedsoverdragelse (2002) side 212.

Hvis erhververen ikke inden for en kortere frist efter at være eller burde være blevet bekendt med, at ansatte i den overdragne virksomhed var omfattet af en kollektiv overenskomst, frasiger sig denne over for vedkommende fagforbund, anses virksomheden efter lovens § 4a, stk. 1, for at have tiltrådt selve overenskomsten.

I så fald skal tvister ifølge arbejdsretsloven som altovervejende hovedregel behandles fagretligt og ved Arbejdsretten, og der kan på sædvanlig vis pålægges bod, dog således at erhververen ikke antages at hæfte for (rene) bodsbeløb, som er pålagt overdrageren, jf. Mette Klingsten a.st. side 231.

Selvom det af bemærkningerne til lovforslaget (Folketingstidende 2000-01, tillæg A, sp. 5655ff) fremgår, at formålet med indsættelsen af den sidstnævnte bestemmelse var, at virksomhedsoverdragelsesloven skulle indeholde en mere samlet beskrivelse af retstilstanden på området, præciserede arbejdsministeren i sit svar på et spørgsmål fra Folketingets Arbejdsmarkedsudvalg, at loven fortsat ikke vil være udtømmende: Den må anses for irrelevant i tilfælde af identitet mellem overdrager og erhverver, og omgåelsessituationer vil som regel fortsat skulle håndteres på ulovbestemt grundlag.

I tilfælde af identitet er der reelt ikke sket en egentlig overdragelse, og erhververen er uden videre bundet af overdragerens overenskomst og hæfter for bodsbeløb, der måtte være pålagt denne, jf. nærmere Mette Klingsten a.st. side 203ff og Lars Svenning Andersen m.fl.: Lønmodtagernes retsstilling ved virksomhedsoverdragelse (2009) side 308ff.

For så vidt angår omgåelse henvises i det hele til Mette Klingsten og Lars Svenning Andersen a.st. henholdsvis side 207ff og 311ff.

Virksomhedsoverdragelsesloven

Arbejdsretten har i tidens løb behandlet et meget betydeligt antal sager med stillingtagen til lovens anvendelse, senest bl.a.

Ikke grundlag for at statuere virksomhedsoverdragelse

A2008.1017 drejede sig om et aktieselskab, som blev stiftet den 16. april 2008 med henblik på at videreføre den sunde del af et aktieselskab, der var kommet i økonomiske vanskeligheder. Planen måtte imidlertid opgives, og den 17. april blev medarbejderne i det oprindelige selskab, uden betingelser, fritstillet en med henvisning til kommende konkurs. 4 af stifterne af det selskab, der skulle have videreført aktiviteter fra det oprindelige og havde tilknytning til dette, spurgte i forbindelse med medarbejderorienteringen den 17. april en del af de ansatte, om de i givet fald alligevel ville være interesserede i at arbejde i det ny. Alle svarede positivt, og virksomheden startede den 28. april, først fra en skurvogn, men efter 1-2 måneder fra de lokaler, det oprindelige selskab havde drevet sin virksomhed fra. Efter bevisførelse under et møde i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, lagde retsformanden til grund, at der hverken blev indgået aftale mellem det oprindelige selskab eller dennes konkursbo om overdragelse af den hidtidige virksomhed eller dele heraf eller om overdragelse af aktiviteter, kundekartotek, varelager, værktøj eller biler. Det ny selskab købte dog noget el-værktøj mv. på en auktion over det oprindeliges effekter, ligesom det efter særskilt aftale med bygherren påtog sig at færdiggøre en bestemt arbejdsopgave på en større entreprise, det oprindelige selskab ikke havde færdiggjort, og som i øvrigt blev overtaget af en tredje virksomhed. Efter en samlet vurdering af de foreliggende omstændigheder fandt retsformanden det ikke godtgjort, at der forelå en virksomhedsoverdragelse, og den 23. februar 2010 frifandt han det ny selskab for lønmodtagersidens krav om efterbetaling af godt 180.000 kr.

Medarbejdere var i bestående ansættelsesforhold på overdragelsestidspunktet

AR2010.0063 drejede sig om et aktieselskab, hvis ledelse den onsdag 3. juni 2009 indkaldte virksomhedens medarbejdere til møder med orientering om den økonomiske situation og efterfølgende udlevering af opsigelser med overenskomstmæssigt varsel og fritstilling fra og med den følgende dag ved arbejdstids ophør. Direktøren og kørselslederen havde allerede sammen med direktørens søn besluttet at etablere et nyt aktieselskab, hvilket skete torsdag den 4. juni. Grundlovsdag fredag den 5. juni var sædvanlig fridag for medarbejderne, hvoraf de fleste blev ansat i det ny selskab mandag den 8. juni. Det ny selskab, som erkendte at have fået virksomheden delvis overdraget, dog uden medarbejdere, havde ingen bemærkninger til lønmodtagersidens beløbsmæssige opgørelse af et efterbetalingskrav, men nedlagde påstand om frifindelse og gjorde i den forbindelse også gældende, at bod ikke var forskyldt og i øvrigt kun sjældent pålægges i sager vedrørende virksomhedsoverdragelsesloven. Spørgsmålet for Arbejdsretten var herefter alene, om de medarbejdere fra det oprindelige selskab, som blev ansat i det ny, var i et bestående ansættelsesforhold på tidspunktet for virksomhedsoverdragelsen og i givet fald, om bod skulle pålægges. Retsformanden, der havde fået afgørelsen overdraget i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, bemærkede den 11. november 2010, at udgangspunktet for vurderingen er, om medarbejderne fortsatte med at arbejde for og blev aflønnet af det ny selskab umiddelbart efter overdragelsen, da det af retspraksis og den juridiske litteratur følger, at en lønmodtager, der er opsagt til fratreden dagen før overtagelsen og får tilbudt arbejde hos det erhvervende selskab straks efter overtagelsen, ikke anses for fratrædt, hvorfor ansættelsesforholdet behandles som et ubrudt forløb. I andre situationer, hvor en lønmodtager tilbydes ansættelse i det erhvervende selskab, må der foretages en vurdering af, om der er tale om en reel nyansættelse i

kombination med en definitiv afbrydelse af det tidligere ansættelsesforhold, eller der reelt er tale om et ubrudt ansættelsesforhold. Efter bevisførelsen lagde retsformanden til grund, at medarbejderne på orienteringsmøderne den 3. juni fik at vide, at selskabet økonomi ikke stod til at redde, at ledelsen den 8. juni ville videreføre virksomheden i nyt regi, og at de uden videre kunne fortsætte i deres job, hvis de mødte på arbejde i det ny selskab den 8. juni. Ved mødernes afslutning blev medarbejderne præsenteret for skriftlige opsigelser, hvoraf fremgik, at de blev fritstillet fra og med den følgende dag ved arbejdstids ophør; og det var ubestridt, at medarbejderne faktisk var på arbejde den 4. juni. På baggrund af de afgivne forklaringer måtte det endvidere lægges til grund, at en række medarbejdere i tillid til, at de kunne fortsætte i deres job den 8. juni, ikke afleverede virksomhedens benzinkort, telefon og lignende ved arbejdstids ophør den 4. juni, og at enkelte med tilladelse desuden tog virksomhedens bil med hjem. Den 5. juni var grundlovsdag og havde derfor under alle omstændigheder været fridag for medarbejderne. Det ny selskab blev formelt stiftet den 4. juni og den fysiske flytning fandt stede i weekenden, hvor det måtte lægges til grund, at flere af medarbejderne mod særskilt honorering hjalp til. Den 8. juni mødte en række af de formelt fritstillede på arbejde og fik ansættelse i det ny selskab, og det måtte lægges til grund, at de fortsatte i deres hidtidige funktioner, herunder kørte i de samme biler og i et vist omfang til de samme faste kunder. Under disse omstændigheder fandtes fritstillingen af medarbejderne ikke at have været definitiv, og ansættelsesforholdet var derfor ikke reelt afbrudt på tidspunktet for det ny selskabs faktiske overtagelse af virksomheden. Det kunne ikke føre til andet resultat, at medarbejderne ikke var og heller ikke opfattede sig som forpligtet til at møde på arbejde den 8. juni. Da ansættelsesforholdene således bestod på tidspunktet for det ny selskabs overtagelse af virksomheden, blev lønmodtagersidens efterbetalingskrav på godt 380.000 kr. taget til følge, mens retsformanden under hensyn til karakteren af uoverensstemmelsen frifandt selskabet for kravet om betaling af bod.

Virksomhed skulle efterleve overenskomst, medarbejdere havde været omfattet som tjenestemænd
AR2009.0469 drejede sig om en kommune, der havde drevet et brandvæsen, hvor såvel tjenestemandsansatte som ikke-tjenestemandsansatte brandmænd var omfattet af en kollektiv overenskomst for de kommunale beredskaber. En privat overtog slukningsopgaven i kommunen, hvilket var virksomhedsoverdragelse i lovens forstand. Virksomheden frasagde sig den hidtidige overenskomst, men respekterede i forhold til overtagne brandmænd, der ikke havde været tjenestemandsansat, disses individuelle rettigheder i henhold til denne. Af udbudsmaterialet fremgik, at tjenestemandsansatte brandmænd ikke var omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven og de fleste indgik aftale om ansættelse som reddere med virksomheden, som herefter ikke ville efterleve overenskomsten i relation til dem. Sagen blev henhold til den særlige kompetencebestemmelse i virksomhedsoverdragelseslovens § 4 a, stk. 2, indbragt for Arbejdsretten, hvor lønmodtagersiden under anbringende af, at loven fandt anvendelse, nedlagde påstand om, at virksomheden i relation til de tidligere tjenestemandsansatte skulle efterleve den kommunale overenskomst, i al fald til dens udløb. Arbejdsretten, der var sat med udvidet fomedskab, udtalte den 26. januar 2011, at virksomhedsoverdragelsesloven er baseret på direktiv 2001/23/EF, hvis hovedformål er at beskytte lønmodtagere. Efter direktivets artikel 2, stk. 1, litra d, er en lønmodtager enhver person, som i den pågældende medlemsstat er beskyttet som sådan i henhold til den nationale lovgivning. I overensstemmelse med direktivets brede definition af den beskyttede personkreds angår virksomhedsoverdragelsesloven således generelt lønmodtageres retsstilling ved sådanne overdragelser. Efter sin ordlyd kan loven ikke anses at undtage lønmodtagere, der er tjenestemænd. Dette bestyrkes også af, at loven efter § 1, stk. 2, 1. pkt., finder anvendelse, når offentlig virksomhed overdrages, uden

at der i denne bestemmelse eller andre steder er gjort undtagelse for så vidt angår tjenestemænd. Retten fandt derfor, at de rettigheder, som de tidligere tjenestemandsansatte brandmænd under deres ansættelse i kommunen havde i henhold til overenskomsten for de kommunale beredskaber, efter deres art kunne opretholdes, og at forpligtelsen til at respektere dem skulle overtages af den erhvervende virksomhed. Henset til lovens formål kunne det hverken føre til noget andet resultat, at kommunens udbudsmateriale måtte forstås således, at tjenestemænd ikke skulle være omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven, eller at de tidligere tjenestemandsansatte brandmænd måtte anses for frivilligt at have ladet sig overdrage til virksomheden.

Dommens fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk

Interessentskab etableret ved fusion kunne frasige sig overenskomst, som en af stifterne havde
A2009.136 drejede sig om en landbrugsfaglig forening med overenskomst, der pr. 1. januar 2006 i forening med 3 tilsvarende foreninger etablerede et samarbejde vedrørende landbrugsrådgivning, som udgjorde en væsentlig del af foreningernes virksomhed. I foråret 2007 stiftede de 4 foreninger med virkning fra 1. januar 2008 et interessentskab, og i april 2007 meddelte en repræsentant for stifterne af interessentskabet fagforbundet, at man frasagde sig overenskomsten pr. 1. januar 2008. Da fagforbundet ikke fandt, at overenskomsten lovligt kunne frasiges, blev spørgsmålet indbragt for Arbejdsretten, der sat med udvidet formandskab uden faglige dommere efter bevisførelsen den 31. marts 2010 lagde til grund, at det oprindelige samarbejde overordnet var blevet styret af et udvalg med repræsentanter for de deltagende foreninger, og at dette ikke indebar, at der pr. 1. januar 2006 var blevet etableret en ny selvstændig juridisk enhed. Retten lagde endvidere til grund, at aktiviteterne i samarbejdet frem til etableringen af interessentskabet pr. 1. januar 2008 alene havde karakter af forberedelse hertil. Der var herefter hverken grundlag for at fastslå, at der var gennemført en virksomhedsoverdragelse ved etableringen af samarbejdet pr. 1. januar 2006 eller dets faktiske virksomhed i tiden frem til etableringen af interessentskabet pr. 1. januar 2008. Der var derimod blevet gennemført en virksomhedsoverdragelse i form af en fusion af rådgivningsfunktionerne i samarbejdet ved etableringen af interessentskabet. Den overenskomstbærende forening, hvis andel af interessentskabet kun var 20%, eksisterede i lighed med de 3 andre foreninger fortsat, dog nu uden at drive erhvervsmæssig rådgivning. På den baggrund var der ikke grundlag for at statuere, at der forelå identitet mellem foreningen og interessentskabet, og der var herefter ikke noget til hinder for, at en repræsentant for dets stiftere i medfør af virksomhedsoverdragelseslovens § 4 a meddelte fagforbundet, at man frasagde sig overenskomsten. Da det endvidere kunne lægges til grund, at frasigelsesmeddelelsen var afgivet rettidigt, og det ikke kunne føre til noget andet resultat, at interessentskabet ansås som etableret gennem en egentlig fusion af de fire foreningers rådgivningsfunktioner, var interessentskabet ikke forpligtet af overenskomsten.

Dommen, hvis fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk, er kommenteret af Jens Kristiansen i Arbejdsretligt Tidsskrift Online

Identitet

Erhververen af en virksomhed hæftede i kraft af arbejdsretlig identitet for bod pålagt overdrageren
AR2009.0335 drejede sig om et aktieselskab, som i tiden fra april til november 2008 havde undladt at indbetale pensionsbidrag på i alt knap 1.350.000 kr. I december solgte selskabet med virkning fra årsskiftet alle aktiver til et anpartsselskab, som også overtog en række ikke opsagte medarbejdere, alt med bemærkning af dispositionen var omfattet af virksomhedsoverdragelsesloven. Aftalen blev underskrevet af samme person for både køber og sælger, idet vedkommende var direktør i begge

selskaber, som også havde samme ejer; og virksomheden blev videreført fra den hidtidige adresse. I januar 2009 blev der på foranledning af lønmodtagersiden afholdt fællesmøde hos Dansk Arbejdsgiverforening, hvorunder det blev oplyst, at der var sket virksomhedsoverdragelse fra aktie- til anpartsselskabet, ligesom der blev fremlagt dokumentation for indbetaling af pensionsbidragene og aftalt, at aktieselskabet skulle betale en bod på 1/5 heraf eller knap 270.000 kr. til CO-industri. I marts blev aktieselskabet erklæret konkurs med den konsekvens, at boden ikke blev betalt. Lønmodtagersiden indbragte herefter anpartsselskabet for Arbejdsretten, hvor man bl.a. gjorde gældende, at der udover en virksomhedsoverdragelse omfattet af loven herom forelå arbejdsretlig identitet mellem de to selskaber med den følge, at indklagede var forpligtet til at betale boden. Arbejdsgiversiden gjorde heroverfor bl.a. gældende, at reglerne i virksomhedsoverdragelsesloven i det hele var uden betydning for sagen, og at betragtningerne om arbejdsretlig identitet ikke kunne begrunde, at lønmodtagersiden skulle have medhold. I en afgørelse af 24. november 2010 truffet i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3, bemærkede retsformanden, at boden på de knap 270.000 kr., som de to selskabers direktør havde vedtaget på aktieselskabets vegne var compensation for det overenskomstbrud, selskabet havde begået. Efter oplysningerne om ledelses- og ejerforholdene i aktie- og anpartsselskaberne efter sagens oplysninger i øvrigt var der et sådant nært sammenfald mellem de to virksomheder, at de i arbejdsretlig henseende måtte anses for identiske i forhold til opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af den overenskomst, anpartsselskabet indtrådte i. Under disse forpligtelser hørte, på linie med f.eks. efterbetaling af løn, også boden, som anpartsselskabet derfor skulle betale til Co-industri.

4.4. Bod

Indledning

Den, der har deltaget i et overenskomststridigt forhold kan efter arbejdsretslovens § 12, stk. 1, idømmes en bod, som tilfalder klageren.

Oprindeligt skulle der ved udmålingen af bod tages udgangspunkt i størrelsen af den skete skade, men således at det var forudsat, at bod kunne idømmes, selvom tab ikke var bevist eller lidt. Da erstatningsspørgsmålet ikke havde spillet nogen større rolle i praksis, blev det formelt opgivet i forbindelse med ændringen af arbejdsretsloven i 1973, jf. betænkning nr. 685/1973 side 28. I tilfælde, hvor overenskomstkrænkelsen består i undladelse af at betale et beløb, kan dette dog stadig efter arbejdsretslovens § 12, stk. 3, resultere i afgørelser, der alene går ud på efterbetaling.

I øvrigt fastsættes boden ifølge arbejdsretslovens § 12, stk. 5, under hensyn til samtlige sagens omstændigheder, herunder i hvilken grad, overtrædelsen har været undskyldelig fra overtræderens side; og under særligt formildende omstændigheder kan en i øvrigt forskyldt bod efter stk. 6 bortfalde.

De i virkeligheden ikke særlig vejledende bestemmelser indebærer, at bod reelt udmåles efter et frit skøn. Det vil sige efter en samlet konkret afvejning af alle de hensyn, der sagligt kan inddrages i henhold til bl.a. arbejdsretsloven og anden arbejdsretlig lovgivning, de respektive hovedaftaler, overenskomster og aftaler samt mere almindelige arbejdsretlige principper.

Størrelsen af et eventuelt efterbetalingskrav eller et eventuelt forsinket beløb tillægges dog fortsat ikke helt ringe betydning. Indtil Arbejdsretten efter dommen af 30. januar 2003 (A2002.718 i Arbejdsretligt

Tidsskrift 2003 side 53) begyndte at tillægge morarenter, blev boden fastsat således, at den kunne opfattes som indeholdende rentekompensation, jf. Niels Waage: Arbejdsretsloven (1997) side 155, og der var en klar tendens til at udmåle boden således, at den udgjorde mindst 3.500 kr. og ellers mellem 1/5 og 1/3 af det beløb, der skulle efterbetales, jf. årsberetningen for 2007 afsnit 4.7.2. Efter dette tidspunkt synes der at have været en vis tilbøjelighed til at lade boden tage udgangspunkt i 1/5 af det manglende beløb.

Den ganske omfattende retspraksis om bodsudmåling er senest beskrevet af Jens Kristiansen i Den kollektive arbejdsret (2008) side 664ff og Ole Hasselbalch i Den danske arbejdsret, bind III, Kollektivarbejdsretten (2009) side 2830ff.

Arbejdsretten har normalt også enkelte bemærkninger om spørgsmålet i sine årsberetninger og med mellemrum en lidt mere udførlig omtale, således senest i beretningen for 2008 afsnit 4.3.

Forsinket lønudbetaling

I A2000.196 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2000 side 108) tillagde retsformanden den 21. august 2000 en virksomhed, som havde udbetalt lønnen til 2 medarbejdere dagen efter den, hvor det efter overenskomsten skulle være sket, en bod på 3.000 kr., og i A2001.629 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2001 side 104) tillagde retsformanden den 12. december 2001 en virksomhed, der enkelte gange havde udbetalt lønnen til en medarbejder for sent (herunder således at den 14-dages løn, der skulle have været den pågældende i hænde den 10. maj, først var klar til udbetaling den 15.) en bod på 8.000 kr.

Det ligger fortsat fast, at manglende udbetaling af korrekt løn til tiden er et overenskomstbrud, jf. således A2004.955 og 957 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2005 side 128), hvor de ansatte efter en kommunes overladelse af sine lønudbetalinger til et privat firma i meget stort omfang modtog fejlbehæftede lønsedler, ligesom udbetalingerne af løn og indbetalingerne af pensionsbidrag i stort omfang var fejlagtige. Lønmodtagersiden krævede kommunen dømt til at anerkende, at dette var et overenskomstbrud, mens kommunen gjorde gældende, at dette ikke kunne anses for at være tilfældet, medmindre det konstateredes, at den havde handlet ansvarspådragende. Arbejdsretten fastslog i en deldom af 3. marts 2005, at det følger af arbejdsretslovens § 9 sammenholdt med § 12 og rettens helt faste praksis, at selve det forhold, at ansatte ikke får den løn, de har krav på, til tiden, udgør et overenskomstbrud; og lønmodtagersidens påstand blev derfor taget til følge.

Efterfølgende blev kommunen den 27. juni i A2004.955 og 957 samt 2005.056 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2005 side 130) pålagt en bod på næsten 4 mio. kr. for omfattende fejl og forsinkelser: En privat virksomhed, der efter licitation havde overtaget udbetalingen af den samlede årlige løn på ca. 13 mia. kr. til de omkring 50.000 medarbejdere, begik utallige fejl med hensyn til bl.a. lønberegning og -afregning samt udfærdigelse af lønsedler. Arbejdsretten udtalte i sin endelige afgørelse, at pligten til at udbetale korrekt løn rettidigt er af så afgørende betydning, at brud på den, når tålegrænsen for, hvad der er af fejl, som klares ved at blive rettet, er overskredet, som udgangspunkt må anses for bodspådragende i medfør af arbejdsretslovens § 12, stk. 1. Dette gælder, selvom arbejdsgiveren er en offentlig institution, og der ikke kan være tvivl om betalingsevnen; og det kan efter lønpligtens karakter ikke tillægges betydning, om lønfunktionen varetages af arbejdsgiverens egen virksomhed eller er overladt til en specialvirksomhed. Efter omfanget og varigheden af de foreliggende lønfejl og de meget betydelige ulemper, de ansatte og deres organisationer var blevet påført, var der ikke grundlag for at

fravige udgangspunktet, og boden blev, henset til lønfejlenes baggrund i et nyt edb-system og kommunens omfattende indsats for at få manglerne afhjulpet, udmålt til runde beløb svarende til 10 % af de lønbeløb, som ikke var betalt til tiden. Kommunen blev herefter pålagt at betale bodsbeløb på 650.000 kr. og 3,2 mio. til 2 lønmodtagerorganisationer, der repræsenterede henholdsvis ca. 2.700 og ca. 18.000 samt 5.000 kr. til et forbund, hvis medlemmer ikke havde været særligt berørt.

I overensstemmelse hermed blev en polsk virksomhed i A2008.046 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2008 side 175) ved en retsformandsafgørelse af 28. august 2008 pålagt betydelig bod for alvorlig under- og forsinket betaling samt manglende opfyldelse af dokumentationskrav. Virksomheden, der også udførte betonkonstruktionsarbejde i flere andre europæiske lande, havde fra marts 2007 for en dansk entreprenør en stor underentreprise til hvis udførelse, der i årets løb blev anvendt omkring 80 polske byggearbejdere. Virksomheden, som ikke tidligere havde udført arbejde i Danmark, meldte sig inden arbejdets påbegyndelse ind i Dansk Byggeri og blev herved omfattet af jord- og betonoverenskomsten. Den rådførte sig endvidere med en advokat om de arbejdsretlige forhold her i landet. Virksomheden måtte imidlertid under sagen erkende, at den havde begået brud på en række overenskomstbestemmelser og i den forbindelse bl.a. i årets løb betalt i hvert fald godt 270.000 kr. for lidt i pensionsbidrag og søgnehelligdagsgodtgørelse samt for arbejde udført i december måned godt 1,3 mio., til dels væsentligt, for sent. Den havde endvidere undladt at fremsende dokumentation i henhold til aftale på fagretlige møder, herunder dokumentation for efterbetaling af 580.000 kr. For hele året havde virksomheden desuden betalt pensionsbidrag på godt 1,1 mill. kr. for sent, men dog således at en væsentlig del af denne forsinkelse skyldtes myndighedernes sene tildeling af cpr-numre til de polske arbejdere og derfor ikke var bodspådragende. Under hensyn til den opnåede besparelse ved og den nødvendige sanktionering af underbetalingen på i hvert fald 270.000 kr., den forsinkede betaling af de godt 1,3 mio. kr. og uregelmæssighederne vedrørende en mindre del af pensionsindbetalingerne på 1,1 mio. kr. samt grovheden af de begåede brud på dokumentationskravene, herunder det fagretligt bestemte om fremlæggelse af relevante dokumenter, pålagde retsformanden virksomheden en samlet bod på 600.000 kr.

Praksis er imidlertid ganske nuanceret:

I A2000.224 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2000 side 110) var der en særaftale om, at månedslønnen i en af virksomhedens afdelinger skulle udbetales således, at den var til disposition den sidste torsdag i måneden, dog senest den 27. For november 1999 skulle lønnen derfor udbetales, så den var til disposition torsdag den 25. november; men den var, angiveligt på grund af en edb-fejl, først til disposition mandag den 29. Det fremgik, at virksomheden havde taget et nyt edb-anlæg i brug pr. 1. oktober 1999, samt at der hverken havde været problemer med lønudbetalingen for oktober måned og eller siden november. I november var der tilsyneladende begået en fejl ved lønkørslen, således at udbetalingerne ikke var overført til medarbejdernes lønkonti, selvom edb-systemet viste, at lønnen var udbetalt. Lønmodtagerorganisationerne påstod, at virksomheden havde brudt særaftalen, og krævede, at den skulle betale bod til forbundet. Arbejdsgiverorganisationerne tog bekræftende til genmæle over for det første led, men henstillede, at boden bortfaldt eller blev udmålt mildt. Retsformanden lagde efter en bevisførelse den 15. juni 2000 til grund, at virksomheden umiddelbart efter, at en medarbejder den 25. november havde meddelt, at hans løn ikke var ind gået, orienterede tillidsfolkene om, at lønnen først ville være til disposition den 29. november, at virksomheden den 26. november efter tillidsfolkernes forslag accepterede at foretag á conto udbetalinger til de medarbejdere, der måtte ønske det, at

virksomheden gav tilsagn om, at decemberlønnen, der skulle være til disposition den 27. december, som kompensation ville blive udbetalt den 23. december, og at virksomheden den 3. december tilbød at dække eventuelle tab, som medarbejdere måtte have lidt som følge af den forsinkede lønudbetaling. Selvom virksomheden ubestridt havde begået brud på særaftalen om lønudbetaling, fandt retsformanden, at der forelå sådanne undskyldende omstændigheder, at der ikke var grundlag for at pålægge virksomheden bod, da fejlen opstod kort efter overgang til et nyt lønsystem, da virksomheden efter opdagelse af fejlen straks orienterede tillidsfolkene samt søgte at afbøde virkningerne af fejlen ved tilbud om udbetaling af forskud, tilsagn om dækning af eventuelle tab som følge af fejlen og tilsagn om fremrykning af udbetaling af decemberlønnen, og da forsinkelsen med lønudbetalingen var et engangstilfælde.

I 2000.797 (Arbejdsretligt Tidsskrift 2001 side 94) blev den løn, der skulle have været til disposition for de ca. 1400 medarbejdere den 23. december 1999, som følge af en overskridelse af den interne sikkerhedsgrænse, virksomheden havde fastsat for daglige overførsler via PBS, først overført til deres konto den 27. december. Det førte til korte arbejdsnedlæggelser samt til, at virksomheden beklagede det passerede og tilbød at erstatte udgifter til renter og strafgebyrer, som forsinkelsen måtte have påført de enkelte medarbejdere. Da lønnen som følge af en ny overskridelse af den fastsatte sikkerhedsgrænse heller ikke som fastsat i overenskomsten var til disposition den 19. april 2000, nedlagde en række af de ansatte igen arbejdet. Virksomheden, som også denne gang beklagede det passerede og tilbød at holde medarbejderne skadesløse, erklærede sig endvidere villig til at udbetale à conto beløb; men selve lønoverførslen fandt først sted efter påske, den 25. april. Under organisations- og fællesmøder erkendte og beklagede virksomheden overenskomstbruddet; og de medarbejdere, der havde deltaget i arbejdsnedlæggelserne blev forligsmæssigt pålagt nedsat timebod på 11 kr. som følge af, at de først genoptog arbejdet 1½ time efter afslutningen af det fællesmøde, der blev afholdt i den anledning. Virksomheden, som efterfølgende havde hævet den omhandlede sikkerhedsgrænse for de daglige PBS-overførsler samt etableret en nødprocedure, der i påkommende tilfælde skal sikre, at medarbejderne bliver orienteret og får mulighed for efter anmodning at få udbetalt deres tilgodehavende, blev af retsformanden den 21. juni 2001 pålagt en bod, som under hensyn til størrelsen af de samlede lønudbetalinger og antallet af dage, forsinkelsen havde været, blev fastsat til 50.000 kr.

I AR2009.0464 var lønnen for en kirkegartner ikke blevet årsreguleret. Dette blev konstateret ved fagforeningens gennemgang af lønsedler i forbindelse med en anden sag. På et mæglingssmøde opnåedes enighed om efterbetaling af godt 16.000 kr. med renter, hvilket skete i forbindelse med næste lønudbetaling. Lønmodtagersiden gjorde gældende, at selve det forhold, at der ikke var betalt den løn, som den ansatte efter overenskomsten havde krav på, udgjorde et overenskomstbrud, og at der i mangel af oplysning om særligt undskyldende omstændigheder efter praksis skal betales bod. Arbejdsgiversiden fandt, at der var tale om en sådan bagatel, at der ikke bør pålægges bod, jf. herved arbejdsretslovens § 12, stk. 6. Retsformanden fastslog i en afgørelse af 4. marts 2010, at en arbejdsgivers pligt til at betale korrekt løn rettidigt er af så afgørende betydning, at brud på denne pligt, når tålegrensen for, hvad der er af fejl, som kan klares ved at blive rettet, er overskredet, som udgangspunkt må anses for bodspådragende. Dette gælder også, når arbejdsgiveren er en offentlig institution. I det foreliggende tilfælde, var der ikke tale om en fejl, som var rettet på arbejdsgiveren initiativ, men en fejl, arbejdsgiveren ikke opdagede i hele vedkommendes resterende ansættelsestid på 1½ år. På den baggrund kunne fejlen ikke anses for så undskyldelig, at bod helt kunne bortfalde; men

efter dens beskedne økonomiske betydning og omgående rettelse ved henvendelse herom, fandtes boden passende at kunne fastsættes til 2.000 kr.

Afgørelsens fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk

I AR2009.0683 havde nordens største bank i januar 2007 outsourcet lønadministrationen til en privat virksomhed. I bankens danske del, der har omkring 10.000 ansatte og en samlet en årlig lønsum på ca. 4 mia. kr., fandt overgangen til den private virksomheds lønsystem sted den 1. oktober 2008.

I forbindelse med første lønkørsel i oktober og i månederne herefter blev der konstateret en del fejl, navnlig manglende lønudbetalinger og manglende indbetaling til pensionsordninger.

Banken erkendte, at fejlene indebar brud på parternes overenskomst, men bestred, at dette skulle være bodspådragende. Arbejdsretten udtalte i en dom af 18. november 2010, at den tålegrænse, medarbejderne må acceptere, fastsættes i lyset af virksomhedens størrelse og fejlenes baggrund.

Retten lagde til grund, at de opståede fejl i alt fald ikke vedrørte beløb, der oversteg 0,06 % af bankens årlige lønsum, og fandt hverken grundlag for at fastslå, at banken ikke havde gjort, hvad der var muligt for hurtigt at rette op på fejlene eller, eller at disse generelt førte til andre ulemper for de ansatte, end at de måtte gøre ledelsen opmærksom på, at løn eller lønandele ikke var modtaget rettidigt. Efter en samlet vurdering fandt Arbejdsretten ikke, at de opståede fejl havde været af en sådan karakter, haft et sådant omfang eller medført sådanne ulemper, at tålegrænsen kunne anses for overskredet; og banken blev herefter frifundet for kravet om bod.

Dommens fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk

4.5. Pensionsbidrag

Indledning

En række af de sager, der indbringes for Arbejdsretten, drejer sig om manglende indbetaling af bidrag til overenskomstbestemte pensionsordninger.

Pensionsbidragene indbetales af arbejdsgiveren, der typisk afholder 2/3 af udgiften, mens medarbejderen afholder 1/3. Indbetaler arbejdsgiveren ikke beløbene til tiden, påhviler det ham som udgangspunkt stadig også at indbetale medarbejderdelen. Det gælder, selvom arbejdsgiveren ikke har tilbageholdt medarbejderbidraget i lønnen; og han kan ikke kræve beløbet tilbage fra en med-arbejder, der var i god tro, jf. faglig voldgiftskendelse af 12. august 1999 (kan ses i Arbejdsrets-portalen).

Arbejdsgiveren har således en særlig forpligtelse til at sikre sig, at pensionsbidragene bliver indbetalt korrekt, jf. Peer Schaumburg-Müller, Oluf Emborg og Line Budtz Pedersen: Kollektiv arbejdsret (2007) side 247 ff.

Retspraksis

Ved en retsformandsafgørelse af 26. april 2001 (A 2000.753 i Arbejdsretligt Tidsskrift 2001 side 94), blev det således pålagt virksomheden også at indbetale medarbejderbidraget, selvom medarbejderen, der var tilknyttet IP Pension, havde svaret benægtende på dennes spørgsmål, om han p.t. var omfattet af HTS Pension. Derimod blev virksomheden efter omstændighederne ikke pålagt bod.

I AR2009.0246 havde en medarbejder to gange henvendt sig til virksomhedens forretningsfører med anmodning om at blive omfattet af vedkommende overenskomsts pensionsordning. Begge gange blev

han imidlertid afvist med den begrundelse, at han ikke havde krav på dette. I en afgørelse af 2. november 2010 fandt retsformanden, at medarbejderen herefter havde været berettiget til at gå ud fra, at han ikke havde krav på pension, og det kunne følgelig ikke bebrejdes ham, at der gik nogle år, før der blev rejst en sag. Da det påhviler virksomheden at sørge for, at der bliver etableret pensionsordning for medarbejderne og at medarbejdernes egne bidrag bliver trukket i lønnen og indbetalt til pensionselskabet, måtte den bære risikoen for, at dette ikke var sket, og den skulle derfor også indbetale medarbejderdelen af pensionsbidragene. Henset til, at overenskomstens dækningsområde ikke var særlig klart angivet, fandt retsformanden derimod ikke tilstrækkelig anledning til også at pålægge virksomheden bod.

En lang periode med manglende indbetaling af pensionsbidrag og dermed et betydeligt efterbetalingsbeløb kan dog i sig selv føre til pålæggelse af bod.

En kirke betalte først de næsten 259.000 kr., en ansat på havde krav på i pensionsbidrag for perioden 1996-2002 i november og december 2002. Retsformanden bemærkede i en afgørelse af 7. december 2004 (A2004.194 i Arbejdsretligt Tidsskrift 2004 side 121), at der var tale om en klar overenskomstforpligtelse, som var tilsidesat i en årrække med et betydeligt efterbetalingsbeløb til følge. Det er vigtigt, at overenskomstmæssige forpligtelser også opfyldes af offentlige arbejdsgivere, selvom de er omfattet af statens selvforsikring. Det sidste må dog indgå i fastsættelsen af boden, hvor der også måtte tages hensyn til, at der var tale om en lille kirke med en frivillig kasserer, som ikke havde været opmærksom på reglerne, samt at kirken havde vist vilje til at rette op på fejlen, så snart den var blevet opmærksom på den. Bodden blev herefter fastsat til 5.000 kr.

Selv i tilfælde, hvor medarbejderne er indforstået med eller ligefrem ønsker, at der ikke bliver indbetalt pensionsbidrag, påhviler det i forhold til overenskomstparten virksomheden arbejdsgiveren at gøre dette, jf. f.eks. retsformandsafgørelsen af 8. september 2005 (A 2004.1103 i Arbejdsretligt Tidsskrift 2005 side 169), hvor virksomheden blev pålagt en bod på 50.000 kr.

Afgørelser i modsat retning forekommer dog også.

Ifølge en retsformandsafgørelse af 6. september 2007 (A2007.130 i Arbejdsretligt Tidsskrift 2007 side 203) fremgik det af medarbejderens ansættelsesbevis, at den pågældende ikke havde arbejdsmarkedspension fra tidligere ansættelse; og der var enighed om, at ansættelsesbeviset, som også var underskrevet af medarbejderen, var blevet udfyldt efter, en repræsentant for virksomheden havde stillet spørgsmål til medarbejderen. På den baggrund fandt retsformanden ikke grundlag for at antage, at der ikke, som forklaret af virksomhedens repræsentant, også var stillet medarbejderen spørgsmål om hans tidligere pensionsforhold. Godt et år efter ansættelsen gjorde medarbejderen, der i de første 9 måneder havde fået udbetalt sin løn uden fradrag af pensionsbidrag, indsigelse og dokumenterede, at han havde været omfattet af pensionsordningen allerede ved ansættelsen. Virksomheden indbetalte herefter sin, men ikke medarbejderandelen af pensionsbidraget for de første 9 måneder. Under de foreliggende omstændigheder fandtes virksomheden ikke også at være forpligtet til at indbetale medarbejderandelen.

5. Arbejdsretten 100 år

Som led i Septemberforliget 1899 mellem Dansk Arbejdsgiver- og Mesterforening og De samvirkende Fagforbund blev det aftalt, at sager om brud på forliget skulle indbringes for Hof- og Stadsretten i København, indtil de kunne henvises til Den permanente Voldgiftsret, som parterne oprettede det følgende år.

I august 1908 blev der nedsat et udvalg med repræsentanter for de to hovedorganisationer, som i 1910 under ledelse af voldgiftsrettens næstformand afgav en beretning, som resulterede i parternes tiltrædelse af normen for regler for behandling af faglig strid og gennemførelsen loven om oprettelse af en statslig specialdomstol, Den faste Voldgiftsret.

Loven blev de følgende år ændret flere gange, herunder således at domstolens navn i 1964 blev ændret til Arbejdsretten.

På baggrund af et udvalgsarbejde ledet af rettens formand og med deltagelse af repræsentanter for en række arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer samt offentlige myndigheder og organisationer med arbejdsgiverfunktioner blev der i 1973 gennemført en ny lov, som udvidede Arbejdsrettens kompetence til i princippet at omfatte alle kollektive overenskomster om løn- og arbejdsvilkår.

I 1995 opstod der debat om arbejdsretslovens overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder i henhold til den europæiske menneskerettighedskonvention, og efter et udvalgsarbejde under ledelse af rettens formand blev der i 1997 gennemført en ny lov, som bl.a. understregede Arbejdsrettens karakter af en upartisk og uafhængig domstol.

Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark rettede efter at aftalt ny regler for behandling af faglig strid (2006-normen) henvendelse til Beskæftigelsesministeriet med forslag til en række ændringer af arbejdsretsloven. Det førte efter et udvalgsarbejde under ledelse af rettens formand og med deltagelse af en række repræsentanter for arbejdsmarkedets parter i 2008 til gennemførelse af den nuværende lov, som bl.a. ved at lovfæste de faglige voldgiftsretter understreger disses domstolslignende karakter.

En mere detaljeret oversigt over udviklingen af reglerne om arbejds- og voldgiftsretter med link til de respektive aftaler, betænkninger og love kan ses på www.arbejdsretten.dk.

Her er også link til artikler skrevet i anledning af Den faste Voldgiftsrets og Arbejdsrettens 25, 50 og 75 års jubilæer.

I anledning af rettens 100 års jubilæum, der blev højtideligholdt den ..., har næstformand Niels Waage udgivet det første af to bind om Arbejdsretten.

Bindet, der dækker årene 1910-1963, skildrer med det udgangspunkt, at de sager, retten behandler, ofte kan føres tilbage til bestemte historiske og politiske begivenheder, dens historie ved for hvert år dels at udvælge en afgørelse, der viser et glimt af livet i Danmark det pågældende år, og dels et antal

afgørelser, som skønnes at have særlig arbejdsretlig interesse. Desuden indeholder bindet en kort beskrivelse af de personer, der var retsformænd og faglige dommere i perioden.

Billeder fra højtideligheden af jubilæet findes i bilag 4.

6. Informationsvirksomhed

6.1. Hjemmeside

De kollektive arbejdsretters fælles hjemmeside, www.arbejdsretten.dk indeholder en udførlig beskrivelse af sagsgangen ved Arbejdsretten, Tjenestemand retten samt Den Kommunale og Regionale Tjenestemand ret. Herudover indeholder den bl.a. oplysning om berammede hovedforhandlinger og domsafsigelser samt de seneste års domme og afgørelser fra faglige voldgiftsretter.

En oversigt over antallet af besøg på siden findes i bilag 3

6.2. Nyhedsbrev

4 gange om året udgiver sekretariatet Nyt om Kollektiv Arbejdsret, som indeholder resuméer af alle domme afsagt af Arbejds- og tjenestemand retterne samt udvalgte retsformandsafgørelser, udvalgte domme fra de almindelige og internationale domstole, notitser om ny lovgivning og andre aktuelle emner samt omtale af ny litteratur på det arbejds- og ansættelsesretlige område. Nyhedsbrevet offentliggøres på www.arbejdsretten.dk og www.danskforeningforarbejdsret.dk i både en udskriftvenlig udgave og en udgave egnet til læsning på skærmen. Arbejdsretsforeningens medlemmer får e-mail besked, når et nyt nummer af bladet er udkommet.

6.3. Årsberetning

De kollektive arbejdsretter udgiver hvert år en beretning med redegørelse for retternes organisation, opgørelser over modtagne, afsluttede og verserende sager samt i skiftende omfang omtale af aktuelle spørgsmål, orientering om deltagelse i internationalt samarbejde mv. og oversigter over årets domme og afgørelser ved faglige voldgiftsretter. Årsberetningerne kan ses på www.arbejdsretten.dk.

6.4. Besøg

Alle har mulighed for at overvære de offentlige retsmøder (hovedforhandlinger og domsafsigelser samt retsmøder, der afholdes medhenblik på sagens afgørelse af et retternes formandskab eller sekretariatslederen. De kollektive arbejdsretters sekretariat viser endvidere, i det omfang ressourcerne tillader det, gerne grupper med tilknytning til det kollektive overenskomsts system retternes og Forligningsinstitutionens lokaler.

Den 28. maj 2010 besøgte 3F Kastrup Arbejdsretten og den 9. februar 2011 Danish Crown Frederikshavn for at høre om procedurerne og forretningsgangene i Arbejdsretten og Forligningsinstitutionen.

6.5. Retssagsspil

Den 22. september 2010 blev der i Arbejdsretten holdt en inspirationsseance for stud.jur'ere (2 hold ca. 60 studerende) fra Københavns Universitet med indledende oplæg af Marianne Bjørnshauge, advokat Kia Dollerschell og direktør Thorkild Justesen og med deltagelse af advokater fra DA og LO.

7. Internationalt samarbejde

7.1. Nordiske relationer

Nordisk arbejdsretsmøde

Det 5. nordiske arbejdsretsmøde blev afholdt den 27.-29. maj 2010 i Reykjavik med Præsident Pekka Osama som vært og repræsentation fra Arbejdsretten (Norge), Arbejdsretten (Danmark), Arbetsdomstolen (Sverige), Fasti Gerdarrættur (Island), Félagsdómur (Island) og Työtuomioistuin (Finland). Fra dansk side deltog det samlede formandskab i drøftelsen af aktuelle problemstillinger og andre spørgsmål af fælles interesse.

7.2. Anden erfaringsudveksling

Kenya

Den 11. oktober 2010 modtog retten besøg af en delegation fra National Labour Board, Kenya, som blev orienteret om det danske arbejdsretlige system. Studieturen var led i et Danida støttet Business Sector Programme in Kenya.

EU-domstolen

Den 3. maj 2010 havde sekretariatet lejlighed til at besøge domstolen og drøfte sagsgange mv. med domstolens danske dommer, den danske dommer i Retten i første Instans og de danske referendarer.

VIII. meeting of European Labour Court Judges

Formanden og næstformand Niels Waage deltog i mødet, der blev afholdt den 11. og 12. oktober 2010 i Jerusalem med den israelske højesteret som vært. Med udgangspunkt i rapporter fra forskellige lande og sammenfattende oplæg var der planardrøftelser under overskrifterne employment protection legislation og influence of the economic crisis on case law samt contribution of Labour Court judges to labour law, labour relations and the general legal system.

Rapporter og oplæg kan ses på

www.ilo.org/public/english/dialogue/ifpdial/events/judges/jeruxviii.htm

BILAG

1. Resuméer af årets arbejdsretsdomme

Dommenes fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk

Om forståelsen af hovedaftale

AR2009.0301 (uden faglige dommere)

Den 2. marts 2010

Brugsforeningsbevægelsens Arbejdsgiverorganisation mod Landsorganisationen i Danmark på egne vegne og for Fødevareforbundet NNF

Arbejdsgiverorganisation kunne kræve skift i sammenligningsområde ved overenskomstfornyelse

Af hovedaftalen mellem Brugsforeningsbevægelsens Arbejdsgiverorganisation (BBA) og Landsorganisationen i Danmark (LO) følger, at fagorganisationerne i forbindelse med overenskomstforhandlinger i videst muligt omfang skal stille det nødvendige sammenligningsmateriale til rådighed, således at BBA i de enkelte overenskomstforhold ikke er stillet ugunstigere end gennemsnittet af sammenlignelige virksomheder under Dansk Arbejdsgiverforening eller anden arbejdsgiverforening, som de respektive overenskomtparter er enige om. Fornyelsen af de kollektive overenskomster for bagere og slagtere var herefter i en årrække sket ved sammenligning med virksomheder uden for DA's område. BBA ønskede nu, at bager- og slagteroverenskomsterne skulle fornyes med udgangspunkt i tilsvarende overenskomster på DA's område, og anførte navnlig, at parternes hovedaftale gav organisationen ret til at insistere på et sådant skifte i sammenligningsområde. Arbejdsretten gav BBA medhold og udtalte bl.a., at der efter en naturlig sproglig forståelse af hovedaftalens bestemmelse som udgangspunkt skal sammenlignes med virksomheder under DA. Kun når overenskomtparterne er enige herom, kan der ske sammenligning med virksomheder uden for DA's område. Denne forståelse var desuden bedst stemmende med det oplyste om parternes forhandlinger op til vedtagelsen af hovedaftalen, og BBA kunne ikke anses for at have frafaldet sin ret til at kræve sammenligningsgrundlaget skiftet.

Konsekvenserne af skiftet i sammenligningsområde er, uanset stillingtagen til uenigheden mellem NNF og BBA indebærer fortolkning af hovedaftalen, med LO's samtykke behandlet ved faglig voldgift (FV2010.0192) med opmandens stillingtagen i en kendelse af 28. februar 2011 (afgørelsens fulde ordlyd kan ses på www.arbejdsretten.dk).

Om overenskomstbestemmelers rækkevidde

A2008.933

Den 3. februar 2010

Landsorganisationen i Danmark for HK Handel mod Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Dansk Supermarked A/S

Bestemmelse om lønspredning i minimallønsoverenskomst ikke tilsidesat

Efter landsoverenskomsten for butikker skal lønnen for den enkelte medarbejder aftales direkte mellem medarbejderen og virksomheden, som bør lægge en systematisk vurdering til grund ved fastsættelsen af den personlige løn, der skal give udtryk for den enkeltes indsats, kvalifikationer, dygtighed,

jobfleksibilitet, stillingens indhold og ansvar samt eventuel uddannelse. Med henvisning hertil gjorde lønmodtagersiden gældende, at et varehus ikke havde levet op til det forudsatte krav om reel lønspredning i forhold til medarbejderne i kasselinen, og indbragte spørgsmålet for Arbejdsretten med krav om bod. Arbejdsgiversiden gjorde heroverfor dels gældende, at lønfastsættelsen i en virksomhed efter overenskomsten kun kan påtales ved misforhold på området som helhed eller, hvis lønfastsættelsen for den enkelte medarbejder er i åbenbar modstrid med forudsætningen om lønspredning, og dels at det ikke var påvist, at spredningen var utilstrækkelig. Retten fandt ikke, at lønmodtagersiden var afskåret fra at få prøvet, hvorvidt kravet om lønspredning var tilgodeset i varehuset. Det var imidlertid dens opfattelse, at der må foreligge sikre holdepunkter før, det kan statueres, at kravet om lønspredning er tilsidesat i en sådan grad, at der er tale om et bodspådragende overenskomstbrud, og at det må være samtlige medarbejdere i virksomheden omfattet af overenskomsten, som indgår i vurderingen af, om lønspredningen er tilstrækkelig, og ikke blot medarbejderne i f.eks. kasselinen. Som sagen forelå oplyst, fandt retten det herefter ikke godtgjort, at virksomheden ikke havde levet op til det forudsatte krav om lønspredning.

AR2010.0039

Den 2. september 2010

Landsorganisationen i Danmark for Fagligt Fælles Forbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for DI *Arbejdsgivere ikke forpligtede til at betale for chaufførers lovpligtige efteruddannelse*
Bekendtgørelsen om kvalifikationskrav til visse førere af køretøjer i vejtransport fastsætter en række krav til erhvervschaufførers kvalifikationer og uddannelse, idet der bl.a. skal gennemføres en obligatorisk efteruddannelse hvert femte år. I overenskomsten var det bestemt, at medarbejdere, der deltager i aftalte uddannelsesaktiviteter, oppebærer sædvanlig overenskomstmæssig løn. Lønmodtagersiden gjorde gældende, at arbejdsgiverne var forpligtede til at afholde omkostningerne ved gennemførelse af ansatte chaufførers lovpligtige efteruddannelse, idet man i lyset af lovgivningen på området henviste til, at det både fulgte af forpligtelsen til at udøve ledelsesretten, jf. hovedaftalens § 4, stk. 1, og af overenskomsterne. Arbejdsretten udtalte, at der ikke af bestemmelserne i bekendtgørelsen kunne udledes en betalingsforpligtelse. Hverken ordlyden af hovedaftalen eller den hidtidige forståelse af begrebet ledelsesret gav grundlag for at antage, at denne ret som sådan skulle kunne danne grundlag for en betalingsforpligtelse. Endelig var det efter overenskomsternes ordlyd en betingelse for, at arbejdsgiverne skal betale for chaufførernes efteruddannelse, at denne er aftalt. Dette var ikke tilfældet med hensyn til den aktuelle uddannelse; og retten frifandt derfor arbejdsgiversiden.

Om konsekvenser af brud på overenskomsten

AR2009.0683

Den 18. november 2010

FTF for Finansforbundet mod Finanssektorens Arbejdsgiverforening for Nordea Bank Danmark A/S *Banks forsinkede udbetaling af løn mv. havde ikke et sådant omfang, at forholdet var bodspådragende*
Nordens største bank outsourcete i januar 2007 lønadministrationen til en privat virksomhed. I bankens danske del, der har omkring 10.000 ansatte og en samlet en årlig lønsum på ca. 4 mia. kr., fandt overgangen til den private virksomheds lønsystem sted den 1. oktober 2008. I forbindelse med første lønkørsel i oktober og i månederne herefter blev der konstateret en del fejl, navnlig manglende lønudbetalinger og manglende indbetaling til pensionsordninger. Banken erkendte, at fejlene indebar brud på parternes overenskomst, men bestred, at dette skulle være bodspådragende.

Arbejdsretten udtalte, at den tålegrænse, medarbejderne må acceptere, fastsættes i lyset af virksomhedens størrelse og fejlenes baggrund. Retten lagde til grund, at de opståede fejl i al fald ikke vedrørte beløb, der oversteg 0,06 % af bankens årlige lønsum, og fandt hverken grundlag for at fastslå, at banken ikke havde gjort, hvad der var muligt for hurtigt at rette op på fejlene eller, eller at disse generelt førte til andre ulemper for de ansatte, end at de måtte gøre ledelsen opmærksom på, at løn eller lønandele ikke var modtaget rettidigt. Efter en samlet vurdering fandt Arbejdsretten ikke, at de opståede fejl havde været af en sådan karakter, haft et sådant omfang eller medført sådanne ulemper, at tålegrænsen kunne anses for overskredet, og frifandt banken for kravet om bod.

Om arbejdsgiverorganisations hæftelse

AR 2009.0337 (med udvidet formandskab)

Den 19. marts 2010

Landsorganisationen i Danmark for Serviceforbundet mod Dansk Arbejdsgiverforening for DI *Arbejdsgiverorganisation hæftede ikke for medlemsvirksomheds betaling af feriegodtgørelse*
Et nu konkursramt luftfartsselskab, der i 2005 havde meldt sig ind i DI, forlængede i 2007 de virksomhedsoverenskomster med piloter og kabinepersonale, den havde direkte med vedkommende fagforbund, under forhandlinger, hvor arbejdsgiverorganisationen var repræsenteret, men ikke part. Efter overenskomsterne ydes ferie i henhold til ferieloven. Selvom ingen af dem indeholdt bestemmelser om fravigelse af den sædvanlige ordningen med indbetaling til FerieKonto, og der ikke var stillet den i sådan forbindelse krævede garanti, foretog luftfartsselskabet ikke indbetaling og udstedte i stedet egne feriekort til de pågældende medarbejdere. DI havde ikke garanteret for feriegodtgørelsens betaling og var heller ikke nævnt på kortene, og Arbejdsretten fandt ikke, at den blotte omstændighed, at luftfartsselskabet var medlem af arbejdsgiverorganisationen, kunne føre til, at den hæftede.

Om fjendtlig adfærd

A2006.351 (med udvidet formandskab)

Den 25. marts 2010

Landsorganisationen i Danmark for HK/Privat mod Dansk Arbejdsgiverforening for Dansk Erhverv Arbejdsgiver for CSC Danmark A/S med FTF for PROSA for PROSA CSC som biintervenient til støtte for indklagede

Aftale mellem koncern og lønmodtagerorganisation hverken organisationsfjendtlig eller i strid med andre overenskomster

I 2005-06 forhandlede og indgik CSC Danmark A/S og PROSA en koncernaftale som supplement til parternes overenskomster. Ifølge LO favoriserede den PROSA på en måde, som var organisationsfjendtlig over for HK/Privat og i strid med forudsætningerne bag overenskomster mellem CSC og HK, herunder sådanne, som hviler, fordi forbundet ikke opfylder 50 % reglen; og Dansk Erhverv Arbejdsgiver måtte være delagtig. Arbejdsretten fastslog, at bevisbyrden for, at der foreligger en overtrædelse af hovedaftalens § 1 og en tilsidesættelse af forudsætningerne bag landsoverenskomsten mellem Dansk Erhverv og HK, påhviler klager, og udtalte, at retten ikke i denne forbindelse kunne tage stilling til de rejste spørgsmål vedrørende fortolkning af landsoverenskomsten, som i givet fald må finde deres løsning ved fagretlig behandling og eventuelt faglig voldgift. Efter bevisførelsen lagde Arbejdsretten til grund, at PROSA traditionelt har organiseret hovedparten af CSC-koncernens edb-teknikere, og at koncernaftalen blev indgået efter krav fra PROSA som et led i

fornyelsen af overenskomsterne for 2004-2007. Hovedformålet var at undgå, at CSC skulle kunne have et økonomisk incitament til at placere medarbejdere i et bestemt af sine selskaber. Aftalen fandt som udgangspunkt ikke anvendelse på 2 af disse eller i tilfælde, hvor der var indgået aftale med andre organisationer, ligesom der var taget forbehold for, at almindelige arbejdsretlige grundsætninger og principper skulle respekteres. Det var ikke godtgjort, at dette ikke også var sket, og det var heller ikke godtgjort, at koncerntaalen havde gjort indgreb i HKs overenskomstmæssige rettigheder i forhold til de af koncernens datterselskaber, som forbundet i forvejen havde overenskomst med, eller i forhold til HKs rettigheder i henhold til landsoverenskomsten. Da det således hverken fandtes godtgjort, at CSC Danmark havde overtrådt hovedaftalens § 1 eller handlet i strid med forudsætningerne bag landsoverenskomsten indgået mellem Dansk Erhverv og HK, blev de indklagedes frifindelsespåstand taget til følge.

AR2010.0147

Den 15. september 2010

Landsorganisationen i Danmark for Fagligt Fælles Forbund mod Dansk Arbejdsgiverforening for DI på egne vegne og for Persolit Entreprenørfirma A/S

Ikke godtgjort at virksomhed havde handlet organisationsfjendtligt

En sikkerhedsrepræsentant, der havde virket som sådan siden 2007, blev i 2009 genvalgt, idet der ikke rettidigt havde været opstillet andre kandidater. Den pågældende orienterede i en mail sin afdelingsleder om valget. Dagen efter modtog han fra denne en mail, som virksomhedens direktør skulle have haft. I mailen stod der bl.a. (j)a så skete det igen, ... sidder nu klæbet til taburetten i 2 år mere, som sikkerhedsrepræsentant. Der var ellers kørt en anden i stilling til posten, men på grund af nogle underlige klubvedtægter og teknikalitet, blev der ikke afholdt et egentligt valg til posten og deraf blev ... siddende. Nogle gode forslag til kunne slippe af med ham? Lønmodtagersiden gjorde gældende, at virksomheden havde udvist en organisationsfjendtlig handling i strid med hovedaftalens § 1 og arbejdsgiverforeningen pådraget sig et organisationsansvar ved at undlade at erkende overenskomstbruddet. Arbejdsretten udtalte bl.a., at hovedaftalens § 1 efter omstændighederne også vil kunne omfatte en parts utidige indblanding i et valg af sikkerhedsrepræsentant eller angreb på en valgt sikkerhedsrepræsentant, hvis indblandingen eller angrebet er begrundet i organisationstilhørsforholdet. Afdelingslederens mail til sikkerhedsrepræsentanten havde et særdeles uheldigt ordvalg, men kunne ikke i sig selv anses for at udgøre bevis for, at virksomheden havde blandet eller forsøgt at blande sig i valget af sikkerhedsrepræsentant eller gjort forsøg på at komme af med den pågældende som sådan. Heller ikke de afgivne forklaringer eller bevisførelsen i øvrigt gav grundlag for at antage, at virksomheden havde foretaget sig handlinger rettet mod fagforbundet eller dets medlemmer begrundet i organisationstilhørsforholdet. Virksomheden og arbejdsgiverforeningen blev derfor frifundet.

Om opsigelse af lokalaftale

AR2010.0163

Den 25. november 2010

Landsorganisationen i Danmark for Fødevarerforbundet NNF mod Dansk Arbejdsgiverforening for DI for Danish Crown A.m.b.A. Oksekødsdivisionen

Lokalt indgåede aftaler om forhøjet akkord aflønningsgrundlag kunne opsiges til udløb med overenskomst

I forbindelse med overgang til tidsstuderede akkorder på nogle kreaturslagterier blev der i 2004 indgået aftaler om et forhøjet akkord aflønningsgrundlag (basistal), overenskomstens akkord aflønningsgrundlag med tillæg af 7 %. I november 2009 opsagde virksomheden på de omhandlede slagterier med 3 måneders varsel til ophør den 12. februar 2010 det, man betegnede som kutymen om det forhøjede basistal. Opsigelserne gav anledning til en uoverensstemmelse, idet lønmodtagerens side navnlig anførte, at aftalerne om det forhøjede basistal var blevet en del af overenskomstgrundlaget i forbindelse med indførelsen af tidsstuderede akkorder, og derfor alene kunne opsiges sammen overenskomsten og det for denne gældende varsel. Heroverfor anførte arbejdsgiversiden navnlig, at der var tale om lokal aftaler, der efter almindeligt arbejdsretligt udgangspunkt kunne opsiges med et passende varsel på 3 måneder. Arbejdsretten lagde til grund, at de forhøjede akkord aflønningsgrundlag var vilkår, der hvilede på lønaftaler indgået lokalt på de enkelte slagterier, og at det således ikke fulgte af en af organisationerne fastsat akkord basis eller andet overenskomstgrundlag. Tillægget på 7 %, som udgjorde et ikke uvæsentligt løntillæg, måtte imidlertid antages at være indgået som en ikke uvæsentlig forudsætning for lønmodtagerens accept af at overgå til tidsstuderede akkorder. Under de således foreliggende omstændigheder fandt retten, at lokal aftalerne havde haft en så tæt tilknytning til overenskomsten, at de ikke havde kunnet opsiges uafhængigt af denne. Aftalerne havde således først kunnet opsiges til ophør den 1. marts 2010, som var det tidspunkt, overenskomsten udløb, og Arbejdsretten pålagde herefter virksomheden at foretage efterbetaling vedrørende de omfattede medarbejdere for perioden fra 12. februar til aftalernes ophør den 1. marts 2010. Der var ikke grundlag for at pålægge indklagede at betale bod.

Retsformanden har efterfølgende den 15. december, med DI's indforståelse, på foranledning af en henvendelse fra NNF præciseret, at efterregulering, uanset formuleringen af LO's påstand, ikke skal ske for tiden efter udgangen af februar 2010.

Om frigørelse fra overenskomst

AR2009.0136 (med udvidet formandskab og uden faglige dommere)

Den 31. marts 2010

Landsorganisationen i Danmark for HK/Privat mod Landbrugsrådgivning Syd I/S

Interessentskab etableret ved fusion kunne frasige sig overenskomst, som en af stifterne havde

En landbrugsfaglig forening, der havde overenskomst med et fagforbund, etablerede pr. 1. januar 2006 i forening med 3 tilsvarende foreninger et samarbejde vedrørende landbrugsrådgivning, som udgjorde en væsentlig del af foreningernes virksomhed. I foråret 2007 stiftede de 4 foreninger med virkning fra 1. januar 2008 et interessentskab, og i april 2007 meddelte en repræsentant for stifterne af interessentskabet fagforbundet, at man frasagde sig overenskomsten pr. 1. januar 2008. Da fagforbundet ikke fandt, at overenskomsten lovligt kunne frasiges, blev spørgsmålet indbragt for Arbejdsretten, der efter bevisførelsen lagde til grund, at det oprindelige samarbejde overordnet var blevet styret af et udvalg med repræsentanter for de deltagende foreninger, og at dette ikke indebar, at der pr. 1. januar 2006 var blevet etableret en ny selvstændig juridisk enhed. Retten lagde endvidere til grund, at aktiviteterne i samarbejdet frem til etableringen af interessentskabet pr. 1. januar 2008 alene havde karakter af forberedelse hertil. Der var herefter hverken grundlag for at fastslå, at der var gennemført en virksomhedsoverdragelse ved etableringen af samarbejdet pr. 1. januar 2006 eller dets faktiske virksomhed i tiden frem til etableringen af interessentskabet pr. 1. januar 2008. Der var derimod blevet gennemført en virksomhedsoverdragelse i form af en fusion af rådgivningsfunktionerne

i samarbejdet ved etableringen af interessentskabet. Den overenskomstbærende forening, hvis andel af interessentskabet kun var 20%, eksisterede i lighed med de 3 andre foreninger fortsat, dog nu uden at drive erhvervsmæssig rådgivning. På den baggrund var der ikke grundlag for at statuere, at der forelå identitet mellem foreningen og interessentskabet, og der var herefter ikke noget til hinder for, at en repræsentant for dettes stiftere i medfør af virksomhedsoverdragelseslovens § 4 a meddelte fagforbundet, at man frasagde sig overenskomsten. Da det endvidere kunne lægges til grund, at frasigelsesmeddelelsen var afgivet rettidigt, og det ikke kunne føre til noget andet resultat, at interessentskabet ansås som etableret gennem en egentlig fusion af de fire foreningers rådgivningsfunktioner, var interessentskabet ikke forpligtet af overenskomsten.

Afgørelsen er kommenteret af Jens Kristiansen i Arbejdsretligt Tidsskrift Online

AR2009.0255 (med udvidet formandskab)

Den 31. marts 2010

Landsorganisationen i Danmark for Fag og Arbejde mod Dansk Arbejdsgiverforening for DI Overenskomst I for Arriva Skandinavien A/S

Arbejdsgiver kunne ikke frigøre sig fra overenskomst ved simpel opsigelse.

FOA havde gennem en årrække haft overenskomst med busselskabet Arriva. Af parternes overenskomst fremgik, at overenskomsten dækkede chauffører i selskabets driftsområder Islev og Ryvang samt ny driftsområder inden for Københavnsområdet. Arriva var endvidere som medlem af Arbejdsgiverforeningen for Kollektiv Transport (AKT) omfattet af dennes overenskomst med 3F. Heraf fremgik, at den var en tillægsoverenskomst til landsoverenskomsten for rutebilkørsel mellem AKT og 3F vedrørende de tidligere Københavns, Frederiksborg og Roskilde amter samt Københavns og Frederiksberg kommuner. I januar 2009 opsigte Arriva overenskomsten med FOA til udløb og ophør den 1. marts 2010. FOA gjorde bl.a. gældende, at Arriva efter hovedaftalens § 7, stk. 2, alene kunne frigøre sig fra overenskomsten ved enten at iværksætte arbejdsstandsning eller forny overenskomsten med samme aftalepart. Arriva anførte, at selskabet kunne frigøre sig fra overenskomsten med FOA ved simpel opsigelse henset til, at selskabet havde overenskomst med 3F, der ligesom FOA er medlem af LO. Arbejdsretten udtalte, at hovedaftalens § 7, stk. 2, gennem en årrække har været fortolket således, at en overenskomst for at kunne træde i stedet for en opsagt eller udløbet overenskomst skal omfatte samme parter som den opsagte overenskomst, hvis en frigørelseskonflikt skal undgås. Der forelå i den foreliggende sag ikke omstændigheder, der kunne begrunde en modifikation af den sædvanlige forståelse af hovedaftalen, og Arriva kunne derfor ikke frigøre sig fra overenskomsten med FOA ved simpel opsigelse under påberåbelse af, at en overenskomst med 3F trådte i stedet for den opsagte.

Afgørelsen er kommenteret af Jens Kristiansen i Arbejdsretligt Tidsskrift Online

Om konsekvenser af konflikt

AR2008.0993

Den 19. marts 2010

Landsorganisationen i Danmark for Fag og Arbejde mod KL for Faxe Kommune

Deltagelse i lovlig konflikt havde afbrydende virkning på fridagsoptjening

Efter et protokollat til dagplejeoverenskomsten optjener medarbejderne ½ fridag pr. måned. Såfremt dagplejeren har været fraværende en hel kalendermåned, finder opsparing dog ikke sted i den pågældende måned, og hvis vedkommende tiltræder efter den første i en måned, opspares først fra den følgende kalendermåned. I forbindelse med konflikten på det offentlige arbejdsmarked i 2008 strejkede dagplejerne i en kommune fra den 28. april til 6. maj. På den baggrund fandt kommunen ikke, at dagplejerne havde optjent ½ fridag i maj, mens deres faglige organisation henviste til, at de ikke havde været fraværende en hel kalendermåned. Arbejdsretten fandt ikke, at det kunne udledes af protokollatet, hvad der skal gælde med hensyn til opsparing af halve fridage, når dagplejere genoptager arbejdet efter ophøret af en lovlig arbejdskonflikt. Det er imidlertid fast antaget i arbejdsretlig teori og praksis, at iværksættelse af lovlig strejke eller lockout indebærer, at det individuelle arbejdsforhold som udgangspunkt ikke blot suspenderes, men afbrydes. Selvom princippet ikke gælder undtagelsesfrit, fandtes der, bl.a. under hensyn til at fridagsordningen er baseret på et optjeningsprincip, ikke at være grundlag for at fravige det i den foreliggende situation.

Om rettens kompetence

AR2010.0169

Den 15. december 2010

Sag afvist fra Arbejdsretten, da der ikke reelt forelå en overenskomstmæssig uoverensstemmelse

En kommunalt ansat, der efter overenskomsten havde ret til løn under fravær på grund af sygdom, blev sygemeldt fra sit job. Jobcenteret i vedkommendes bopælskommune indkaldte hende som opfølgning på sygemeldingen til et informationsmøde. Hun mødte imidlertid ikke, og efter reglerne i sygedagpengeloven meddelte jobcentret, at refusion af sygedagpenge over for kommunen som arbejdsgiver ville blive standset. Den pågældende tog straks kontakt til arbejdsgiveren og oplyste, at hun aldrig havde fået indkaldelsen til informationsmødet, men denne foretog efterfølgende modregning i hendes løn for manglende dagpengerefusion. Lønmodtagersiden indbragte sagen for Arbejdsretten med krav om betaling af de modregnede beløb samt bod, idet den foretagne modregning indebar, at der ikke var udbetalt fuld løn, hvilket var et overenskomstbrud. Arbejdsgiversiden krævede sagen afvist eller henvist til behandling ved faglig voldgift, principalt med henvisning til, at sagen alene drejede sig om berettigelsen af kommunens modregning den ansattes løn og derfor hørte under de almindelige domstole, subsidiært at det i det væsentlige var en sag om fortolkning af parternes overenskomst og derfor henhørte under faglig voldgift. Formalitetsspørgsmålet blev afgjort selvstændigt af retten, der bemærkede, at sagens hovedspørgsmål var, om kommunen havde været berettiget til at foretage modregning i lønnen. Der skulle i den forbindelse tages stilling til, om de obligationsretlige betingelser herfor havde været opfyldt, og det måtte herunder afgøres, om kommunen på grundlag af reglerne i sygedagpengeloven havde et erstatningskrav mod den ansatte. Besvarelse af disse spørgsmål indebar stillingtagen til offentligretlig lovgivning, ligesom der måtte foretages en rent bevismæssig vurdering af, om den ansatte havde modtaget indkaldelsen til informationsmødet. Sagen angik således ikke bevis- eller fortolkningsspørgsmål mv. vedrørende krav i henhold til kollektiv overenskomst, og der forelå således reelt ikke en overenskomstmæssig uoverensstemmelse. Sagen angik den ansattes individuelle forhold, og mod arbejdsgiversidens protest fandt Arbejdsretten herefter ikke at have kompetence til at pådømme sagen. Efter omstændighederne fandtes der endvidere til trods for den nedlagte påstand om bod ikke at være tilstrækkeligt grundlag for at udsætte sagen på de almindelige domstoles afgørelse, og retten afviste herefter sagen.

2. Oversigt over årets faglige voldgiftsavgørelser

Afgørelsernes fulde tekst kan ses på www.arbejdsretten.dk

Fortolkningsspørgsmål mv.

Industriens overenskomst

Kendelse af 26. februar 2010

Sag nr. FV2009.0093 Børge Dahl

CO-industri for Fagligt Fælles Forbund, Dansk Metal samt Blik- og Rørarbejderforbundet mod DI for Hammersen Elementbau & Co GmbH, Interzeit GmbH og Calanbau Brandschutzanlagen GmbH samt Karl Dungs A/S

Fortolkning af bilag 8 til overenskomsten (om protokollat vedrørende udenlandske medarbejderes løn- og arbejdsforhold ved udførelse af arbejde i Danmark)

Kendelse af 2. august 2010

Sag nr. FV2010.0022 Poul Søgaard

CO-industri for Fagligt Fælles Forbund mod DI Overenskomst I for Dansk Overflade Teknik A/S

Fortolkningen af overenskomsten (om arbejdsfordeling, hvor medarbejdere, som var opsagt forud for iværksættelse heraf, men endnu ikke fratrædt, ikke indgår)

Kendelse af 23. august 2010

Sag nr. FV2010.0027 Per Sørensen

CO-industri for Blik- og Rørarbejderforbundet mod DI Overenskomst I ved DI for Calanbau Brandschutzanlagen GmbH

Fortolkning af overenskomsten (om virksomhed havde pligt til at aflønne arbejde med montering af et sprinkleranlæg efter rørprislistens bestemmelser om akkordarbejde)

Industriens funktionæroverenskomst

Tilkendegivelse af 17. februar 2010

Sag nr. FV2009.0165 Lene Pagter Kristensen (16. februar 2010)

CO-Industri for HK/Privat for et medlem mod DI Overenskomst I for Telia Danmark A/S

Fortolkning af og afgørelse i henhold til overenskomsten (om den omfattede personkreds)

Tilkendegivelse af 7. december 2010

Sag nr. FV2010.0174 Poul Sørensen

CO-industri for Dansk Metal for syv medlemmer af forbundet mod DI Overenskomst I for TDC A/S

Fortolkning af og afgørelse i henhold til overenskomsten (om individuelle fratrædelsesaftaler indgik i virksomhedens igangværende afskedigelser af større omfang og dermed var omfattet af bilag 15, og om de fratrædte i givet fald var omfattet af en protokol om personalereduktioner)

Emballageoverenskomsten

Tilkendegivelse af 13. april 2010

Sag nr. FV2007.70 Børge Dahl

DI Overenskomst I for Smurfit Kappa Danmark A/S mod Fagligt Fælles Forbund, 3F Industri, Emballage

Fortolkning af overenskomstens § 32 (om betaling af løn for grundlovsdag, juleaftensdag, nytårsaftensdag, når der har været overenskomststridige aktioner enten dagen før og/eller dagen efter en sådan lønnet fridag)

Kendelse af 5. juli 2010

Sag nr. FV Børge Dahl

Fagligt Fælles Forbund for et medlem mod DI Overenskomst I for Smurfit Kappa Danmark A/S
Fortolkning af og afgørelse i henhold til overenskomsten (om medarbejder opsagt som følge af nedskæringer for virksomhedens regning kan deltage i et kursus)

Andre DI-overenskomster

Overenskomst I

Tilkendegivelse af 8. januar 2010

Sag nr. FV2009.0195 Per Sørensen (7. januar 2010)

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for 2 medlemmer mod DI Overenskomst I for Junckers Industrier A/S

Fortolkning af lokalaftale (om anciennitetstillæg efter gennemførelse af nyt lønsystem)

Tilkendegivelse af 26. april 2010

Sag nr. FV2009.0233 Børge Dahl

CO-industri for Fagligt Fælles Forbund for et antal medlemmer mod DI Overenskomst I for Grundfos A/S

Fortolkning af og afgørelse i henhold til lokalaftale (om betydningen af ændret statistisk udgangspunkt for lønforhandlinger)

Tilkendegivelse af 25. juni 2010

Sag nr. FV2010.0038 Lene Pagter Kristensen (18. juni 2010)

CO-Industri for HK/Privat for et medlem mod DI Overenskomst I for Force Technology

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om adgang til at give pålæg om afvikling af afspadsning før restferie)

Tilkendegivelse af 28. juni 2010

Sag nr. FV2010.0026 Poul Sørensen (21. juni 2010)

CO-industri for Dansk Metal for et antal medlemmer mod DI Overenskomst I for Kommunekemi A/S

Fortolkning af og afgørelse i henhold til lokalaftale (om rette opgørelse af timebank og honorering af tilgodehavende i forhold til faktisk opgørelse)

Tilkendegivelse af 27. september 2010

Sag nr. FV2010.0084 Poul Søgaard (14. september 2010)

Fødevarerforbundet NNF mod DI Overenskomst I for Danish Crown A.m.b.A., Ringsted
Fortolkning af og afgørelse i henhold til bekendtgørelsen om sikkerheds- og sundhedsarbejde (om hverv som sikkerhedsrepræsentant bortfaldt i forbindelse med omorganisering af arbejdsplads)

Overenskomst II

Kendelse af 8. marts 2010

Sag nr. FV2009.0237 Børge Dahl

Fødevarerforbundet NNF mod DI Overenskomst II for Danish Crown A.m.b.A., Horsens
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om begyndelsestidspunkt for opnåelse af ret til suppleringsydelse ved arbejdsulykke)

Kendelse af 31. maj 2010

Sag nr. FV2010.0001 Poul Sørensen

3F Transportgruppen mod DI Overenskomst II for Arctic Container Operation A/S
Fortolkning af virksomhedsoverenskomst (om rækkevidden af anciennitetsbestemmelse)

Tilkendegivelse af 3. juni 2010

Sag nr. FV2009.0255 Lene Pagter Kristensen (1. juni 2010)

CO-industri for HK/Privat og Teknisk Landsforbund mod DI Overenskomst I for SK Forsyning A/S / SK Service A/S
Fortolkning af protokollat om tilpasningsforhandlinger (om virksomheds forpligtelse til efter optagelse i DI at overholde bestemmelserne om fritvalgs lønkonto i industriens overenskomst og funktionæroverenskomst)

Kendelse af 12. august 2010

Sag nr. FV2009.0075 Per Sørensen

HK Handel for et medlem mod DI Overenskomst II for A/S Sandal Trælasthandel
Afgørelse i henhold til landsoverenskomsten for butikker (om det var overenskomststridigt, at en virksomhed i henhold til en pensionsaftale for de ansatte af pensionsforsikringssselskabet fik udbetalt erstatning for erhvervsevnetab for en medarbejder, som under sin sygdom fik udbetalt fuld løn)

Tilkendegivelse af 12. november 2010

Sag nr. FV2010.0096 Lene Pagter Kristensen

Fagligt Fælles Forbund mod DI Overenskomst II
Fortolkning af fællesoverenskomsten mellem HTS-A og SiD (om satser for overarbejde om lørdagen var overført til de særlige bestemmelser om havnearbejdere)

Andet

Kendelse af 11. januar 2010

Sag nr. FV2009.0161 Thomas Rørdam

FOA mod DI for Arriva Skandinavien A/S
Fortolkning af parternes overenskomst (om garageanlæg er omfattet af udtrykket ny driftsområder)

Tilkendegivelse af 20. maj 2010

Sag nr. FV2010.0041 Thomas Rørdam

CO-industri for 3F Industri for Andritz Feed Biofuel A/S' kantinepersonale mod DI for Andritz Feed Biofuel A/S

Fortolkning af lokalaftalekompleks (om kantinepersonale, der var medlemmer af KAD, efter fusionen med SiD til 3F er omfattet af lokalaftaler om resultatløns indgået med SiD og Metal)

Tilkendegivelse af 22. juni 2010

Sag nr. FV2009.0225 Poul Sørensen (18. juni 2010)

3F Transportgruppen mod DI /Arbejdsgiverforeningen for Danske Vaskerier for De Forenede Dampvaskerier A/S

Fortolkning af parternes overenskomst (om smudstillæg til chauffører)

Kendelse af 30. juni 2010

Sag nr. FV2010.0070 Thomas Rørdam

3F Transportgruppen mod DI/ATL for Gartnerhallen Aabenraa A/S

Fortolkning af parternes overenskomst (om fastlæggelse af forskudt arbejdstid uden fornøden lokalaftale medfører, at afregning skal ske efter overarbejdsatserne)

Overenskomster med Dansk Byggeri

Tilkendegivelse af 8. februar 2010

Sag nr. FV Børge Dahl

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark mod Dansk Byggeri for Patino A/S Interiørsnedkeri

Fortolkning og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om opsigelsesbeskyttelse ved delvis uarbejdsdygtighed som følge af sygdom)

Tilkendegivelse af 17. marts 2010

Sag nr. FV2010.0039 Børge Dahl

Forbundet Træ Industri Byg i Danmark for 5 medlemmer mod Dansk Byggeri for Ydinggaard A/S

Fortolkning af virksomheds opsigelse af lokalaftaler (om opsigelsen omfatter køretillæg)

Tilkendegivelse af 17. marts 2010

Sag nr. FV2010.0046 Børge Dahl

Bygge-, Jord- og Miljøarbejdernes Fagforening mod Dansk Byggeri for W. Lynggaard Petersen A/S

Fortolkning af jord- og betonoverenskomsten (om aflønning af vikarer udsendt af et vikarbureau, der er medlem af DI, til virksomhed, som er medlem af Dansk Byggeri)

Tilkendegivelse af 28. april 2010

Sag nr. FV2010.0054 Thomas Rørdam

Dansk Metal mod Dansk Byggeri for GSV Materieludlejning A/S

Fortolkning af overenskomst for metal- og blik- og rørarbejde (om fravigelse af ikke blot overenskomstmæssige, men også sygedagpengelovens anciennitetskrav ved tilskadekomst i under udførelsen af arbejde)

Kendelse af 18. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0197 Mogens Kromann

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for et medlem mod Dansk Byggeri for Per Hansen
Tømrerfirma ApS

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om afregning af udleveret værktøj)

Kendelse af 27. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0200 Mogens Kromann

Fagligt Fælles Forbund for et murersjak mod Dansk Byggeri for A/S Jensen & Christensen

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om akkordering vedrørende betaling for transporttid)

Overenskomster med Dansk Erhverv Arbejdsgiver

Tilkendegivelse af 8. januar 2010

Sag nr. FV2009.0077 Jens Kristiansen

HK Handel mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Dansk Supermarked A/S - Netto

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om modregning af overenskomstmæssigt anciennitetstillæg i tillæg udbetalt i forbindelse med overgang til 1. assistent)

Tilkendegivelse af 29. januar 2010

Sag nr. FV2009.0123 Thomas Rørdam

HK Handel mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Imerco A/S

Fortolkning af parternes landsoverenskomst for butikker (om anciennitetstillæg til voksnelever)

Tilkendegivelse af 14. september 2010

Sag nr. FV2010.0056 Vibeke Rønne

FOA som mandatar for et medlem mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver som mandatar for Pia & Pernilles Ældreservice ApS

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om optjening af anciennitet før tiltrædelse af overenskomst og frist for berigtigelse af ansættelsesbevis)

Tilkendegivelse af 27. december 2010

Sag nr. FV2010.0236 Thomas Rørdam

3F Transportgruppen mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Zoologisk Have

Fortolkning af parternes overenskomst (om det var en bindende forudsætning ved indgåelse af overenskomst, at der skulle være et bestemt antal dyrepassere på arbejde ved lukkevagter og aftenarrangementer)

Overenskomst med Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening

Tilkendegivelse af 26. april 2010

Sag nr. FV Mette Christensen (12. april 2010)

Serviceforbundet mod Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening for Shell Raffinaderiet, Fredericia
Fortolkning af parternes overenskomst (om betaling for manglende fridage på søn- og helligdage efter ændring af holddrift)

Overenskomst med Dansk Håndværk & Industri

Tilkendegivelse af 7. januar 2010

Sag nr. FV2009.0200 Jens Kristiansen

Dansk Metal mod DS Håndværk & Industri for Steel Group Production ApS
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om efterbetaling af løn i forbindelse med arbejdsfri perioder)

Overenskomst med Tekniq

Tilkendegivelse af 3. november 2010

Sag nr. FV2010.0213 Thomas Rørdam

Blik- og Rørarbejderforbundet mod Tekniq for Glenco A/S
Fortolkning af parternes overenskomst (om overholdelse af forpligtelse til individuelle årlige lønforhandlinger med de funktionærlignende ansatte)

Overenskomster på SALA-området

Tilkendegivelse af 2. juli 2010

Sag nr. FV2010.0057 Niels Waage (23. juni 2010)

Foreningen af mejeriledere og funktionærer mod Mejeriernes Arbejdsgiverforening
Fortolkning af parternes overenskomster (om forskellige udtryk)

Tilkendegivelse af 15. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0121 Niels Waage (6. oktober 2010)

Fagligt Fælles Forbund mod Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere for Gartneriet Jens Nørgaard Poulsen A/S
Fortolkning af aftaler (om ansættelse af udenlandske praktikanter kræver organisationernes godkendelse)

Overenskomster med mediearbejdsgiverforeninger

Kendelse af 6. januar 2010

Sag nr. FV2009.0134 Per Sørensen

Lager, Post & Servicearbejdernes Forbund for et medlem mod Danske Mediers Arbejdsgiverforening for Allerød Logistik ApS
Fortolkning af parternes overenskomst og protokollat hertil (om varsel for tilretning af tidsforbrug på avisbudsrute)

Kendelse af 5. april 2010

Sag nr. FV2010.0015 Børge Dahl

Dansk Journalistforbund mod Grafisk Arbejdsgiverforening for Aller Media A/S
Fortolkning af og afgørelse i henhold til overenskomst om levering i freelanceforhold på lønmodtagervilkår (om afgrænsning og spørgsmål om brud)

Tilkendegivelse af 1. november 2010

Sag nr. FV2009.0103 Niels Waage (13. oktober 2010)

HK/Privat mod Danske Mediers Arbejdsgiverforening for Berlingske Avistryk A/S
Fortolkning af lokalaftale (om fritstilling af opsagte medarbejdere med tilgodehavende ferie eller afspadsring)

Tilkendegivelse af 16. december 2010

Sag nr. FV2010.0165 Poul Sørensen (14. december 2010)

Lager, Post og Servicearbejdernes Forbund mod Danske Mediers Arbejdsgiverforening for Allerød Logistik ApS
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om formen for tillæg til mindstelønnen og modregning af overenskomstmæssig stigning af mindstebetalingen i personlige tillæg)

Overenskomster med taxibranchen

Kendelse af 18. februar 2010

Sag nr. FV2009.0076 Per Sørensen

Fagligt Fælles Forbund, 3F Transportgruppen mod Danske Taxivognmænds Arbejdsgiverforening for Esbjerg Taxa's Økonomiske Forening
Fortolkning af parternes overenskomst (om forståelse af bestemmelse om aflønning med procentdel af indkørt beløb)

Tilkendegivelse af 6. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0171 Niels Waage (28. september 2010)

LO for Fagligt Fælles Forbund mod Taxibranchens Arbejdsgivere på egne vegne og for Odense Taxa Arbejdsgiverforening på egne vegne og for arbejdsgiverforeningens medlemmer, der er bevillingshavere i Svendborg Kommune
Fortolkning af fortrædigelsesaftale (indgået efter ophør af en strejke i foråret 2010)

Overenskomst med kooperationen

Kendelse af 15. november 2010

Sag nr. FV2009.0256 Per Sørensen

3F Transportgruppen mod Coop Logistik, Coop Danmark A/S
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om rækkevidden af virksomhedens adgang til at modregne visse lønudgifter i virksomhedens bidrag til kompetenceudviklingsfonden)

Forskellige overenskomster på det private område

Kendelse af 22. januar 2010

Sag nr. FV2009.0235 Thomas Rørdam

Blik- og Rørarbejderforbundet mod Skorstensfejerlauget af 11. februar 1778 for skorstensfejermester Anders Ruben Pedersen

Fortolkning af parternes overenskomst (om lærlingetid skal indgå ved beregningen af opsigelsesvarslet efter overgang til ansættelse som svend)

Kendelse af 25. januar 2010

Sag nr. FV Mette Christensen

Teknisk Landsforbund mod Praktiserende Landinspektørers Forening

Fortolkning af parternes overenskomst (om repræsentation ved mæglings- og organisationsmøder)

Tilkendegivelse af 11. marts 2010

Sag nr. FV Mette Christensen (8. marts 2010)

Fødevareforbundet NNF mod Arbejdsgiverforeningen Konditorer, Bagere og Chokolademagere for Høyers Bageri

Fortolkning af parternes minimallønsoverenskomst (om modregning i personlige tillæg ved overenskomstbestemt lønstigning)

Tilkendegivelse af 19. april 2010

Sag nr. FV2009.0214 Thomas Rørdam

Ingeniørforeningen mod CSC Danmark A/S

Fortolkning af protokollat til parternes overenskomst (om varsling ved overflytning af medarbejdere fra et arbejdssted til et andet)

Kendelse af 16. juni 2010

Sag nr. FV Marianne Levy

Dansk Sygeplejeråd som mandatar for et medlem mod Personalegruppen A/S

Fortolkning af parternes overenskomst (omforståelse af udtrykket den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid)

Kendelse af 12. juli 2010

Sag nr. FV2010.1112 Lene Pagter Kristensen

Air Greenland A/S mod Serviceforbundet, herunder Flyvebesætningsforeningen for Grønland

Fortolkning af parternes overenskomst med tilhørende aftaler og praksis (om kriterierne for forflyttelse af piloter ved skift af flytype)

Tilkendegivelse af 25. oktober 2010

Sag nr. FV2009.0184 Vibeke Rønne

Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund mod Dansk Frisørmesterforening

Fortolkning af parternes overenskomst (om opsigelse af en deltidssygemeldt ansat på en dag, hvor den pågældende er på arbejde)

Kendelse af 9. december 2010

Sag nr. FV2010.0173 Per Sørensen

3F Privat Service, Hotel og Restauration, Metal Søfart, 3F Sømændenes Forbund og 3F Transportgruppen mod Bilfærgernes Rederiforening for Mols-Linien A/S
Fortolkning og afgørelse (om ledelsesretten giver ret til at pålægge totalt rygeforbud i overenskomstbestemte pauser)

Statslige overenskomster mv.

Tilkendegivelse af 6. april 2010

Sag nr. FV2009.0222 Thomas Rørdam

Gymnasieskolernes Lærereforening mod Personalestyrelsen og Vejen Handelsskole
Fortolkning af og afgørelse i henhold til AC-overenskomsten (om undervisningsarbejde skal aflønnes efter overenskomsten samt formalitetsspørgsmål og spørgsmål om bod)

Tilkendegivelse af 7. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0099 Lene Pagter Kristensen (4. oktober 2010)

Lærernes Centralorganisation mod Personalestyrelsen
Fortolkning af organisationsaftale (om undervisningsvejledning med fast træffetid giver ret til alderstidsreduktion)

Kendelse af 13. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0020 Poul Søgaard, Lene Pagter Kristensen og Jens Kristiansen

Akademikernes Centralorganisation, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab og Offentligt Ansattes Organisationer mod Personalestyrelsen, for Undervisningsministeriet, Institutionsstyrelsen
Fortolkning af fælleserklæring om ny lønsystemer og afgørelse som led i protokollater om overenskomstresultater og afgørelse i relation hertil (om indholdet af en central myndigheds bemyndigelse til decentrale institutioner til at indgå resultatlønskontrakter med tilhørende retningslinjer var overenskomststridig)

Regionale og kommunale overenskomster mv.

Tilkendegivelse af 10. juni 2010

Sag nr. FV2010.0052 Børge Dahl

FOA mod KL for Odense Kommune
Fortolkning af parternes rammeaftale (om nødberedskab for forbundets medlemmer under en varslet arbejdsstandsning)

Kendelse af 2. juli 2010

Sag nr. FV2010.0034 Lene Pagter Kristensen

Danske Fysioterapeuter og Foreningen af Speciallæger mod Regionernes Lønnings- og Takstnævn, Danske Regioner
Fortolkning af parternes aftale (om reguleringssatser ikke længere skal følge udviklingen på det statslige arbejdsmarked, men på det kommunale og regionale)

Kendelse af 10. juli 2010

Sag nr. FV2009.0257 Børge Dahl

Socialpædagogernes Landsforbund mod KL for Københavns Kommune
Fortolkning og afgørelse i henhold til lovgivning og andre regler om selvejende institutioner, der driver en døgninstitution for børn og unge i henhold til overenskomst med en kommune (om institutionen er arbejdsgiver i overenskomstmæssig forstand således at en afskedigelsesnævns sag skal anlægges mod den)

Tilkendegivelse af 30. november 2010

Sag nr. FV2009.0151 Poul Sørensen

Fagligt Fælles Forbund mod KL for Hillerød Kommune
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om overarbejde ved kombinationsansættelse med flere arbejdssteder)

Spørgsmål om overenskomstbrud mv.

Andre DI-overenskomster

Overenskomst I

Kendelse af 11. august 2010

Sag nr. FV2010.0011 Per Sørensen

Fødevareforbundet NNF mod DI Overenskomst I for Danish Crown A.m.b.A., Skærbæk
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst, rammeaftalen vedrørende metodeudvikling og akkord (om det kontinuerlige arbejde i slagtelinjen måtte anses for konstant at være direkte afhængigt af det med mellemrum udførte kondensarbejde)

Tilkendegivelse af 7. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0087 Lene Pagter Kristensen (6. oktober 2010)

CO-Industri for 3F for en række medarbejdere mod DI Overenskomst I for Promens Stilling A/S
Afgørelse (om kutyme for betalt spisepause i forbindelse med overarbejde)

Overenskomst II

Tilkendegivelse af 6. september 2010

Sag nr. FV2008.133 Poul Sørensen (2. september 2010)

3F Transportgruppen mod DI Overenskomst II for Berendsen Textil Service A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om krav for timelønnede medarbejdere, der hjemsendes efter forgæves fremmøde, men anmodes om at møde på arbejde igen senere samme dag, på løn for den mellemliggende tid)

Andet

Kendelse af 26. februar 2010

Sag nr. FV2009.0219 Børge Dahl

Fagligt Fælles Forbund mod DI for Smurfit Kappa Danmark A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst og en lokalaf tale (om virksomhedens kursustilbud i forbindelse med dens lukning)

Overenskomster med Dansk Byggeri

Kendelse af 29. april 2010

Sag nr. FV2010.0093 Mogens Kroman (28. april 2010)

Fagligt Fælles Forbund for 4 medlemmer mod Dansk Byggeri for Danstyle Århus ApS
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om erstatning for kost, logi og kørepenge)

Kendelse af 17. maj 2010

Sag nr. FV2009.0262 Mogens Kroman

Fagligt Fælles Forbund for murersjak mod Dansk Byggeri for MT Højgaard A/S (AV Andersen)
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst for murer- og murerarbejdsmandsarbejde (om opgørelse i henhold til akkordaf tale)

Kendelse af 30. august 2010

Sag nr. FV2010.0076 Thomas Rørdam

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for et antal medlemmer mod Dansk Byggeri for LKN Byg ApS
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om aflønning med akkord- eller timeløn)

Tilkendegivelse af 6. september 2010

Sag nr. FV2010.0145 Thomas Rørdam

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for et antal medlemmer mod Dansk Byggeri for PNB-Byg A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om tvister om akkorderingsaftaler i relation til byggeprojekt)

Kendelse af 20. december 2010

Sag nr. FV2010.0212 Mogens Kroman

Fagligt Fælles Forbund for et medlem mod Dansk Byggeri for Flisespecialisten A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om medarbejder på opsigelsestidspunktet havde en erhvervsbetinget sygdom, der åbenbart skyldtes arbejde for virksomheden)

Overenskomst med Bilfærgernes Rederiforening

Tilkendegivelse af 23. juni 2010

Sag nr. FV2010.0071 Vibeke Rønne

3F Privat Service, Hotel og Restauration, for et medlem mod Bilfærgernes Rederiforening for Scandlines Danmark A/S
Afgørelse (om adgang til at fastholde opsigelse af sygemeldt medarbejder efter raskmelding og fornyet sygemelding)

Overenskomst med DS Håndværk & Industri

Kendelse af 29. juni 2010

Sag nr. FV2010.0047 Thomas Rørdam

Teknisk Landsforbund for et medlem mod DS Håndværk & Industri for CFS Slagelse A/S
Afgørelse (om suspension af krav på pensionsindbetaling som følge af utilregnelig uvidenhed)

Overenskomst med Teknik

Kendelse af 2. august 2010

Sag nr. FV2010.0032 Poul Søgaard

Dansk El-Forbund mod TEKNIQ for Carl Christensen & Co A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om forpligtelse til at betale i henhold til
akkordopgørelse fremsendt efter udløbet af fristen herfor og vedkommendes fratrædelse)

Overenskomst med medicarbejdsgiverforeninger

Tilkendegivelse af 5. maj 2010

Sag nr. FV Niels Waage (28. april 2010)

HK Privat for et medlem mod Danske Mediers Arbejdsgiverforening for Nordjyske Medier A/S
Fortolkning af og afgørelse i henhold til husaftale (om beregning af fratrædelsesgodtgørelse)

Fagbevægelsen

Kendelse af 26. februar 2010

Sag nr. FV2009.0215 Børge Dahl

HK Provinsklubben og HK-Klubben HK Hovedstaden mod Sammenslutningen af HK's
Provinsafdelinger og HK Hovedstaden
Afgørelse (om organisatorer til medlemshvervning i HK-afdelingers områder er omfattet af
overenskomsterne mellem henholdsvis Provinsklubben og Sammenslutningen af HK's
Provinsafdelinger og HK-Klubben i HK-Hovedstaden og HK-Hovedstaden)

Kendelse af 7. maj 2010

Sag nr. FV2009.0249 Jørn Andersen

HK/Privat for et medlem mod Træ-Industri-Byg Nordjylland
Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om løn under fravær i
forbindelse med lægeundersøgelse af barn)

Statslig overenskomst mv.

Kendelse af 26. april 2010

Sag nr. FV Mette Christensen

Lager, Post og Servicemedarbejdernes Forbund, HK Danmark, Dansk Metal, Træ-Industri-Byg i
Danmark, Malerforbundet i Danmark, Dansk Magisterforening, FTF og Dansk Journalistforbund mod
Danmarks Radio

Afgørelse (om kutyme for betaling af fratrædelsesgodtgørelse efter funktionærlovens § 2 a til opsagte medarbejdere med høj anciennitet)

Spørgsmål om usaglig afskedigelse mv.

Afskedigelsesnævnet

Afgørelser i henhold til hovedaftalen mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark

Tilkendegivelse af 22. februar 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20091006 Poul Søgaard (11. februar 2010)

3F Transport for et medlem mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Turistvognmændenes Arbejdsgiverforening for Vig Taxi ved Anders Skov Jensen
Afgørelse efter nævnsbehandling (om usaglig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 12. april 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100101 Poul Sørensen (24. marts 2010)

HK/Privat for et medlem mod DI for Post Danmark A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om anciennitetsberegning i forhold til 25 års reglen)

Tilkendegivelse af 28. april 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20091171 Poul Sørensen (16. april 2010)

Dansk Metalarbejderforbund for et medlem mod TEKNIQ for DELPRO A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om vurdering i forhold til 25 års reglen)

Tilkendegivelse af 19. maj 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20090905 Poul Søgaard (11. maj 2010)

3F for et medlem mod AI-BOA for Statoil A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om udmåling af godtgørelse for uberettiget bortvisning)

Tilkendegivelse af 25. maj 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100109 Poul Sørensen

3F for et medlem mod ATL ved DI Overenskomst I ved DI for C. Schmidt & Søn A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om reaktion på brud på alkoholpolitik begået af medarbejder med over 40 års anciennitet)

Tilkendegivelse af 2. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20090900 Poul Søgaard (26. april 2010)

Fagligt Fælles Forbund for et medlem mod Benzin- & Oliebranchens Arbejdsgiverforening for Danish Refuelling Services I/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om grundlaget for afskedigelse af tidligere tillidsmand på grund af arbejdsmangel og spørgsmål om betydning af, at der i mellemtiden blev en stilling ledig)

Tilkendegivelse af 2. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100257 Lene Pagter Kristensen

3F for et antal medlemmer mod DI for Tivoli A/S

Afgørelse efter nævnsbehandling (om kompetencen til at behandle klage over manglende genansættelse efter sæsonudløb af sæsonansatte medarbejdere)

Tilkendegivelse af 11. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100274 Poul Sørensen (8. juni 2010)

HK Handel for et medlem mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Sportmaster, Randers

Afgørelse efter nævnsbehandling (om grundlaget for bortvisning af salgsassistent på grund af manglende afkrævning af betaling)

Tilkendegivelse af 14. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100291 Poul Søgaard

NNF for 6 medlemmer mod DI for Lantmännen Schulstad A/S

Afgørelse efter nævnsbehandling (om grundlaget for med henvisning til arbejdsmangel at afskedige medarbejdere, der havde kritiseret det psykiske arbejdsmiljø)

Tilkendegivelse af 24. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20090846 Børge Dahl (1. juni 2010)

Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund for et medlem mod Danmarks Frisørmesterforening for Frisør Mona Wichmann

Formalitetsspørgsmål og afgørelse efter nævnsbehandling (om grundlaget for bortvisning af frisør med henvisning til dennes aftale med leverandør om sponsorering af privat arrangement)

Tilkendegivelse af 25. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20091191 Lene Pagter Kristensen

3F for et medlem mod DI for Århus Lufthavn A/S

Afgørelse efter nævnsbehandling (om berettigelsen af afskedigelse på grund af manglende opfyldelse af efteruddannelseskraav)

Tilkendegivelse af 14. september 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100619 Poul Sørensen (13. september 2010)

HK/Privat for et medlem mod Grafisk Arbejdsgiverforening for Stibo Graphic A/S

Afgørelse efter nævnsbehandling (om usaglig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 30. september 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100132 Poul Sørensen (23. september 2010)

3F for et medlem mod DI for Forenede Kantine Service A/S (nu Forenede Service A/S)

Afgørelse efter nævnsbehandling (om afskedigelses saglighed i relation til tidligere tillidsmand)

Tilkendegivelse af 4. november 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100698 Thomas Rørdam

HK/Privat for et medlem mod Dansk Erhverv Arbejdsgiver for Europcar/Østergaard biler

Afgørelse efter nævnsbehandling (om usaglig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 7. december 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100512 Poul Søgaard

Dansk Metal for A mod DS Håndværk & Industri for Crocus ved Ejvind Møller
Afgørelse efter nævnsbehandling (om usaglig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 29. december 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100891 Thomas Rørdam

3F Transportgruppen for 2 medlemmer mod DI Overenskomst I (ATL) for Ragn-Sells Danmark A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om usaglig afskedigelse)

Ledernævnet

Afgørelse i henhold til hovedaftalen mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Lederens
Hovedorganisation

Tilkendegivelse af 30. august 2010

Sag nr. AN (Ledernævnet) 2010.0024 Lene Pagter Kristensen

Ledernes Hovedorganisation for A mod Dansk Byggeri for VMC Pitzner A/S
Afgørelse efter nævnsbehandling (om berettigelsen af bortvisning og modregning af erstatningskrav i
feriegodtgørelse)

Andre private overenskomster

DI-området

Tilkendegivelse af 28. maj 2010

Sag nr. FV2010.0068 Poul Sørensen (25. maj 2010)

3F, Privat Service, Hotel og Restauration, for et medlem mod DI Overenskomst II for TekniClean A/S
Afgørelse (om bortvisning af en sanitør med den begrundelse, at han i strid med virksomhedens klare
instruktioner havde foretaget blanding af kemi under arbejde med rengøring på et slagteri)

Dansk Byggeri

Kendelse af 16. april 2010

Sag nr. FV2010.0062 Mogens Kroman

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for et medlem mod Dansk Byggeri for Johny Larsen
Snedkerier A/S

Afgørelse i henhold til parternes overenskomst og hovedaftalen (om berettigelsen af bortvisning
og behandling af spørgsmål om godtgørelse for usaglig afskedigelse ved faglig voldgift)

Kendelse af 25. maj 2010

Sag nr. FV2010.0035 Mogens Kroman

Fagligt Fælles Forbund for 4 medlemmer mod Dansk Byggeri for Hans Jørgensen & Søn A/S

Afgørelse i henhold til parternes overenskomst for murer- og murerarbejdsmandsarbejde (om advarsler til og forflyttelse af medarbejdere, der i strid med alkoholforbud på arbejdsplads i en pause havde drukket øl uden for hegnet om denne)

DS Håndværk & Industri

Tilkendegivelse af 21. januar 2010

Sag nr. FV2009.0220 Thomas Rørdam

3F, Industrigruppen, for et medlem mod DS Håndværk & Industri for H.J. Jensen VVS ved Jan Aarslev Jensen

Afgørelse (om bortvisning som følge af manglende oplysning om lovligt forfald)

Forskellige private områder

Kendelse af 15. september 2010

Sag nr. FV2010.0129 Tine Vuust

Serviceforbundet for et medlem mod Vagt DK A/S

Afgørelse (om bortvisning på grund af bemærkninger på Facebook)

Tilkendegivelse af 24. september 2010

Sag nr. FV2010.0125 Lene Pagter Kristensen (22. september 2010)

HK/Privat for et medlem mod Dansk Erhverv for Dansk Værdihåndtering A/S

Afgørelse (om opsigelse er usaglig og i strid med aftale om implementering af deltidsdirektivet)

Statslige overenskomster

Tilkendegivelse af 11. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0158 Thomas Rørdam

Serviceforbundet for et medlem mod Personalestyrelsen for Slots- og Ejendomsstyrelsen

Afgørelse (om godtgørelse for urimelig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 27. november 2010

Sag nr. FV2010.0166 Lene Pagter Kristensen (11. november 2010)

DJØF for et medlem mod Personalestyrelsen for Statsforvaltningen Hovedstaden

Afgørelse (om berettigelsen af bortvisning efter advarsel og godtgørelse for usaglig afskedigelse)

Kommunale overenskomster

Tilkendegivelse af 16. september 2010

Sag nr. FV2010.0073 Thomas Rørdam

Dansk Psykolog Forening for et medlem mod Regionernes Lønnings- og Takstnævn for Region Sjælland

Afgørelse (om advarsels berettigelse)

Tilkendegivelse af 5. november 2010

Sag nr. FV2010.0051 Poul Sørensen (29. oktober 2010)

BUPL for et medlem mod KL for Aalborg Kommune

Afgørelse efter nævnbehandlingen (om sagligheden af afskedigelse med henvisning til, at adfærd ikke var i overensstemmelse med gældende målsætning og værdigrundlag)

Tilkendegivelse af 11. november 2010

Sag nr. FV2010.0085 Lene Pagter Kristensen (5. november 2010)

Lærernes Centralorganisation for Danmarks Lærerforening for et medlem mod Høje Taastrup Kommune

Afgørelse efter nævnbehandlingen (om godtgørelse for urimelig afskedigelse)

Tilkendegivelse af 23. november 2010

Sag nr. FV2010.0086 Poul Sørensen

BUPL for et medlem mod Ringsted Kommune

Afgørelse efter nævnbehandlingen (om forflyttelse under sygdom uden forudgående høring og godtgørelse for afskedigelse på grund af højt sygefravær)

Særligt om tillidsrepræsentanter

Tilkendegivelse af 7. januar 2010

Sag nr. FV2009.0212 Poul Sørensen (5. januar 2010)

DI Overenskomst 1 ved DI for Fiona Maskinfabrik A/S mod CO-industri for Fagligt Fælles Forbund for et medlem

Afgørelse i henhold til industrioverenskomsten (om tvungne årsager til at afskedige tillidsrepræsentant)

Kendelse af 24. januar 2010

Sag nr. FV2009.0150 Lene Pagter Kristensen

HK/Privat for et medlem mod FOA, Esbjerg Afdeling

Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om fristen for klage over tillidsmandsafskedigelse)

Tilkendegivelse af 18. april 2010

Sag nr. FV2010.0021 Poul Sørensen (8. april 2010)

Dansk Metal mod Tekniq for DELPRO A/S

Afgørelse (om tvungne årsager til opsigelse af tillidsrepræsentant)

Tilkendegivelse af 19. april 2010

Sag nr. FV Niels Waage (13. april 2010)

HK/Privat for 4 medlemmer mod Danske Mediers Arbejdsgiverforening for JP/Politikens Hus A/S, subsidiært JP Tryk A/S

Fortolkning af og afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om opsigelse af tillids- og sikkerhedsrepræsentanter ved overførelse af opgaver til andet selskab i koncern)

Tilkendegivelse af 2. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20090900 Poul Søgaard (26. april 2010)

Fagligt Fælles Forbund for et medlem mod Benzin- & Oliebranchens Arbejdsgiverforening for Danish Refuelling Services I/S

Afgørelse efter nævnsbehandling i henhold til DA/LO-hovedaftalen (om grundlaget for afskedigelse af tidligere tillidsmand på grund af arbejdsmangel og spørgsmål om betydning af, at der i mellemtiden blev en stilling ledig)

Tilkendegivelse af 3. juni 2010

Sag nr. FV2010.0049 Børge Dahl

CO-industri for 3F for et medlem mod DI Overenskomst I for Vestas Towers A/S

Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om sikkerhedsrepræsentant efter længere tids fravær på grund af efter en arbejdsulykke ved tilbagevenden til arbejde i anden afdeling fortsat var omfattet af afskedigelsesbeskyttelsen)

Tilkendegivelse af 30. juni 2010

Sag nr. FV2010.0067 Lene Pagter Kristensen

Lærernes Centralorganisation for Frie Skolers Lærereforening mod Personalestyrelsen for Thorsgaard Efterskole

Afgørelse i henhold til tillidsrepræsentantaftalen (om tvingende årsager til afskedigelse af tillidsrepræsentant i forbindelse med nødvendig nedskæring)

Tilkendegivelse af 27. august 2010

Sag nr. FV2010.0147 Poul Sørensen

DI Overenskomst I for LM Glasfiber A/S mod CO-industri for Dansk Metal og 3F for 43 tillids- og sikkerhedsrepræsentanter mv.

Afgørelse i henhold til industriens overenskomst (om tvingende grunde til opsigelse af medarbejdere med særlig beskyttelse)

Tilkendegivelse af 20. september 2010

Sag nr. FV2010.0113 Thomas Rørdam

Fagligt Fælles Forbund for et medlem mod Gartneri-, Land- og Skovbrugets Arbejdsgivere for Dianalund Maskinstation Entreprenøraftdeling ApS

Afgørelse (om vedkommende havde status af sikkerhedsrepræsentant på afskedigelsestidspunktet og om der i givet fald forelå tvingende grunde)

Tilkendegivelse af 22. september 2010

Sag nr. FV2010.0077 Lene Pagter Kristensen (20. september 2010)

KL mod Kommune Tjenestemænd og Overenskomstansatte

Afgørelse (om ændret beregning af opsigelsesvarslet for tillidsrepræsentanter har afledt virkning for den maksimale ramme for godtgørelse i tilfælde af uberettiget afskedigelse)

Tilkendegivelse af 27. september 2010

Sag nr. FV2010.0084 Poul Søgaard (14. september 2010)

Fødevareforbundet NNF mod DI Overenskomst I for Danish Crown A.m.b.A., Ringsted

Fortolkning af og afgørelse i henhold til bekendtgørelsen om sikkerheds- og sundhedsarbejde (om hverv som sikkerhedsrepræsentant bortfaldt i forbindelse med omorganisering af arbejdsplads)

Tilkendegivelse af 30. september 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20100132 Poul Sørensen (23. september 2010)

3F for et medlem mod DI for Forenede Kantine Service A/S (nu Forenede Service A/S)
Afgørelse efter nævnsbehandling i henhold til DA/LO-hovedaftalen (om afskedigelses saglighed i relation til tidligere tillidsmand)

Tilkendegivelse af 7. december 2010

Sag nr. FV2010.0149 Thomas Rørdam

Dansk Magisterforening for et medlem mod Personalestyrelsen for Aarhus Universitet
Afgørelse i henhold til cirkulæret om tillidsrepræsentanter i staten (om afskedigelse, der ubestridt skete af tvingende årsager, også skete på grund af arbejdsmangel)

Tilkendegivelse af 16. december 2010

Sag nr. FV2009.0108 Poul Sørensen (13. december 2010)

FOA for et medlem mod KL for Fredensborg Kommune
Afgørelse (om grundlaget for afskedigelse af sikkerhedsrepræsentant som led i politisk pålagte besparelser)

Interessekonflikt

Kendelse af 1. februar 2010

Sag nr. FV2009.0138 Mogens Kroman

HK Privat mod 3F Guldborgsund
Overenskomstudvalgsbehandling af spørgsmål om fornyelse

Formalitetsspørgsmål

Kendelse af 24. januar 2010

Sag nr. FV2009.0150 Lene Pagter Kristensen

HK/Privat for et medlem mod FOA, Esbjerg Afdeling
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst (om fristen for klage over tillidsmandsafskedigelse)

Kendelse af 25. januar 2010

Sag nr. FV Mette Christensen

Teknisk Landsforbund mod Praktiserende Landinspektørers Forening
Fortolkning af parternes overenskomst (om repræsentation ved mæglings- og organisationsmøder)

Tilkendegivelse af 17. marts 2010

Sag nr. FV2009.0141 Marianne Levy (9. marts 2010)

Fagligt Fælles Forbund mod Finansministeriet
Afgørelse (om cirkulærebemærkningers retlige status)

Tilkendegivelse af 6. april 2010

Sag nr. FV2009.0222 Thomas Rørdam

Gymnasieskolernes Lærerforening mod Personalestyrelsen og Vejen Handelsskole
Afgørelse i henhold til AC-overenskomsten (om undervisningsarbejde skulle aflønnes efter overenskomsten samt formalitetsspørgsmål og spørgsmål om bod)

Kendelse af 16. april 2010

Sag nr. FV2010.0062 Mogens Kroman

Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark for et medlem mod Dansk Byggeri for Johny Larsen
Snedkerier A/S
Afgørelse i henhold til parternes overenskomst og hovedaftalen (om berettigelsen af bortvisning og behandling af spørgsmål om godtgørelse for usaglig afskedigelse ved faglig voldgift)

Tilkendegivelse af 2. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 10100257 Lene Pagter Kristensen

3F for et antal medlemmer mod DI for Tivoli A/S
Fortolkning af DA/LO hovedaftalen efter nævnsbehandling i henhold til DA/LO-hovedaftalen (om kompetencen til at behandle klage over manglende genansættelse efter sæsonudløb af sæsonansatte medarbejdere)

Tilkendegivelse af 24. juni 2010

Sag nr. AN (Afskedigelsesnævnet) 20090846 Børge Dahl (1. juni 2010)

Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund for et medlem mod Danmarks Frisørmesterforening for Frisør
Mona ved Mona Wichmann
Formalitetsspørgsmål og afgørelse efter nævnsbehandling i henhold til DA/LO-hovedaftalen (om grundlaget for bortvisning af frisør med henvisning til dennes aftale med leverandør om sponsorering af privat arrangement)

Kendelse af 5. juli 2010

Sag nr. FV2009.0176 og FV2009.0190 Børge Dahl

Dansk El-Forbund mod Global Danmark A/S, nu under konkurs
Formalitetsspørgsmål og udeblivelsesafgørelse (om arbejdsforhold og ændring af rotation)

Kendelse af 10. juli 2010

Sag nr. FV2009.0257 Børge Dahl

Socialpædagogernes Landsforbund mod KL for Københavns Kommune
Fortolkning og afgørelse i henhold til lovgivning og andre regler om selvejende institutioner, der driver en døgninstitution for børn og unge i henhold til en overenskomst med en kommune (om institutionen er arbejdsgiver i overenskomstmæssig forstand således at en afskedigelsesnævns sag skal anlægges mod den)

Tilkendegivelse af 15. oktober 2010

Sag nr. FV2010.0140 Jørn Andersen

Dansk Metal mod DI Overenskomst II for Dansk Bilglas A/S
(om voldgiftsafgørelses retskraft)

3. Besøg på www.arbejdsretten.dk

4. Billeder fra Arbejdsrettens jubilæum

